

Előfizetési díj:
 Egész évre . . . 10 K — f.
 Fél évre . . . . 5 K — f.
 Negyed évre . . . 2 K 50 f.
 Egyes szám ára 20 fillér

Hirdetmények:
 3 hasábos petsor egyszer
 18 fillér, többszöri hirde-
 tésnél 14 fillér.

ZALAMEGYE

A lap
 szellemi részét illető közle-
 mények a szerkesztőséghez
 (Wlassics-utca 25. sz.), az
 anyagi részét illető közle-
 mények pedig a kiadóhiva-
 talhoz (Ujváros-utca 25. sz.)
 küldendők.

Kéziratokat
 nem küldünk vissza.

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

politikai, társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

Megjelenik minden vasárnap reggel.

Március 15.

Álljunk a háromszinű zászló alá mindnyájan, nyissuk meg sziveinket a kegyeletes emlékezésnek és ünnepeljük meg hálás, hazafias lélekkel a nemzeti újjászületés, az új életre ébredés első napjának évfordulóját.

Mondjuk el évről évre újra, hogy a nagy nap emlékezete nem mullott el és élni fog mindig, amíg magyar szív dobog, mert ezen a napon kezdődött el az a kor, amely tisztultabb eszméivel, a közszabadság kiterjesztésével megteremtette a demokratikus magyar államot; ezen a napon született meg az egyenlőség, a gondolatszabadság.

Az eszmék diadala volt ez a nap. A harc fegyvere az igazság, a népek millióinak igazsága, a szabadsághoz való legszentebb joga. Öntudatra ébredtek a milliók; eltörömtaszolgaságbilinese; szabadságra törekedett a gondolat s a mindenható földi hatalomnak korlátot szabott a nemzet akarata.

Megifjodást, megújulást jelent március 15-ike, amely napon a nemzet egybeforrt, a nép nemzeté vált.

A megújulás emlékére ülünk ünnepet; a szabadság hajnalhasadtát, a megifjodás korszakának első virágníylását köszöntjük március idusán.

A szabadság virágait fakasztotta ki ez a nap, világot rengető vihar között.

A vihar felrázta az alvó lelkeket, felébredt lethargiájából a nép, visszakövetelte legszentebb jogait s megkapta, kiküzdötte azokat magának az igazság és lelkesedés fegyverével. És összedőlt a régi rend, amelynek romjai eltemették a régi világot.

A vihart elfeledtük, a régi sebek behegedtek, de március virágai ma is oly üdék, olyan illatosak, mint amikor legelőször fakasztotta ki őket a szabadság napjának első meleg sugára.

Az eszme megmaradt, gyökeret vert s nagyra nőtt Magyarország alkotmányának vérrel áztatott talaján.

A nép szava harsogott fel ezen a napon az égig s a semmiből új korszakot teremtett; vér nélkül való áldozatot tett a haza oltárára. És nem volt ennek a napnak bánata, fájdalma, csak öröme, lelkesedése, dicsősége.

Minden esztendőben zarándokoljunk el a márciusi hősök emlékéhez, hogy eltanuljunk tőlük azt a tiszta lelkesedést, amely hatalmával le tudta söpörni a nemzet testéről a bilineseket; amely ledöntötte, porba tiporta azokat a gátló sorompókat, amelyek leláncolták a gondolatot; megzsibbasztották az akaratot és esküt mondott, szent esküt,

amely kifejezte a magyar szabadságszeretetét.

A márciusi hősök szent hagyományain épült fel a modern Magyarország.

A nemzetet le lehetett ugyan egy időre nyugözni, de mikor újra felragyogott a szabadság napja, a márciusi eszmék diadalmasan törtek előre, mert nem halhatnak azok meg soha, mint az örök igazság.

Az örök igazság, az örök emberi jogok diadalát ünnepeljük s ennek az ünnepnek a fényét nem homályosítja el semmi visszavonás, dicsőségéhez nem tapad vér.

Az előítéleteket elüztetd, a szolgaság bilincseit összezuztad te nagy nap. Köszöntünk, akik új életre ébredtünk, szabadok lettünk általad. Légy a jövőben is symboluma a magyar szabadságnak. Az a fáklya, amelyet te gyujtottál, lobogjon örökké; az a mag amelyet elvetettél, teremjen bőséges gyümölcsöt mi magyar hazánknak.

Egyesíts minden magyar szívet szent emlékeid dicsőségének hirdetésében. Mert nem csak emlékeztető vagy te, hanem kifejezője az ősi alkotmányhoz s a szabadsághoz való ragaszkodásnak, amely közös kincsünk mindenkivel ebben a hazában.

Álljunk a háromszinű lobogó alá és hirdessük a szabadságot, egyenlőséget, testvériséget.

TÁRCA.

A bűnügyi védelem lényege.*

Irta: dr. Hajós Ignác.

Utánnymás tilos.

Az ügyvédi védelemnek sok oldalú fásasztó kötelességei közül alig akad fontosabb és nagyobb körültekintést és tehetséget igénylő, mint a jogvédelem azon része, melyet bűnügyi védelemnek nevezünk. Az ügyvédi hivatás egész lényegében tulajdonképpen védelmi tények végzéséből áll. Ott is, ahol a látszat az ügyvédet a legerélyesebb támadói helyzetben találja, ténykedését elemeire boncolva, az egyéni vagy társadalmi jogok védelmében találjuk őt. Az ügyvéd szó elnevezése is oda utal, hogy bármicsoda magán vagy büntetőjogi érdek képviselése körül és bárminő perjogi helyzetben találjuk az ügyvédet, működésének lényege mindig védelmi ténykedésekben nyilvánul. E védelmi ténykedések között a szerepkör általánosságát véve irányadóul, legfontosabb és az egyéni erőket leginkább igénybe vevő azon működés, amelyet az ügyvédnek a bűnügyi védelem körül kell kifejtetnie.

Ezen állami és társadalmi szempontból kiválóan fontos szerepkör lényege egy a szakkörökben, mint az ugynevezett laikus világban a legnagyobb

*Bevezetés szerzőnek a bűnügyi védelem kézikönyve című sajtó alá kerülő munkájából.

félreismerésben, sőt olykor gunyban és komikus lenézésben szokott részesülni. Nem mintha a társadalom a bűnügyi védelem szükségét és horderejét fel nem ismerné, sőt igen sokszor az állami hatalom képviselőinek támadásaival szemben a védelemmel rokonszenvezni nem tudna; hanem főleg azért, mert a bűnügyi védelem gyakorlása közben, részben a temetőbe való őrsdi iskola szabályai alatt vagyunk kénytelenek teljesíteni nehéz kötelességünket, részben pedig azért, mert különösen súlyos és kegyetlenséggel véghez vitt büntetések esetében a társadalom a boszúálló büntetési érzék sulya alatt a védelemtől az áldozat sajnálata miatt a rokonszenvet ideiglenesen megvonja, a védőt hipokritasággal, rabulismussal, álszenteskedéssel, sőt olykor a tettessel való részesség vádjával illeti, amely vád részben hiányos bűnügyi érzékben, részben egy a bűn lényegét félreismerő vagy felismerni nem képes, homályos tudatban találja alapját. Hányszor találkozunk a hivatása teljesítése közben majdnem összeroskadó védelem avval a szokásos kérdéssel: »Ugyan, hogy egyeztetheti össze meggyőződésével azt, hogy ilyen gyilkost, vagy amolyan rablót olyan buzgósággal tudjon védelmezni«, avagy hányszor kell a védőnek azt a kérdést hallani: »Ugyan ügyvéd ur, elhiszi maga azt, amit mond?« Vagy hányszor azonosítják a bűnügyi védelemnek művészetét a hazudozási képesség erkölestelenségével és az ilyen támadások, csipkedések a védőt nemcsak nem szakértő részéről érintik, hanem igen gyakran az igazságszolgáltatásban részt vevő, ugynevezett jogászai hivatottság részéről is. Sajátságos jelenség az is, hogy az államhatalom képviselői

különösen fontosabb bűnök vádlásánál ezzel az ellenszenvvel, egyéniségüknek ezzel a lefokozásával, erkölesi érzéküknek ezzel a megsértésével nem találkoznak, sőt úgy lehet észre venni, hogy amíg a védőt a hazudozás nagy mestereként szokás feltüntetni, az ügyészt egyébként magasított tevékenységét esetleges elfajuló kegyetlensége mellett néha törvényes és amint a történelem mutatja, erkölesi alap hiányában a cselvetésekkel hadakozva, szentség gyanánt veszi körül az a társadalom, amelynek védelmében roskadozva, gyakran a végkimerüléshez közel, halad az ő tövises, sokszor Golgotához vezető útján a védő.

Midőn én ilyen felfogás levegőjében mozogva, a bűnügyi védelem lényegének ismertetéséhez fogok, ne várjon tőlem senki tudományos meghatározást, amely az irodalom rejtekeiben eltévedve, minél bonyodalmasabb és tudományosabb tételek felállításán fáradozik, hanem kövessen engem az emberi szív mélységébe, az emberi agysejtek meg nem határozható, szövevényes és végtelen megnyilatkozásába, abba a sejtelemeszerű érzelmi és gondolat világba, ahol száműzve van minden gépies meghatározás, de annál inkább él és forrong a szív és agyületnek ama megnyilatkozása, amit csak a művészetet értő és művészetet kezelni hivatott lelkek értenek és képesek gyakorolni.

A bűnügyi védelem nem jog, nem mesterség, nem is tudomány, hanem egyenesen művészet, amit bizonyos fokon át gyakorlati szabályainak megnyilatkozásával elsajátítani lehet, de a tökélynek magasságára felemelni, csak művészi ihlet és erő képes.

Minden támadásra jönni kell a védelemnek.

Megyei élet.

A megyei közigazgatási bizottság március havi ülését dr. Jankovich László főispán elnöklésével f. hó 10-én tartotta.

Az alispáni, főorvosi és állatorvosi havi jelentéseket a közigazgatási bizottság tudomásul vette.

Ziegler Kálmán bizottsági tag indítványára a bizottság feliratilag megkeresi a földmivélségi minisztert az iránt, hogy a hidegvérű méneket, mint Horvátországban, gondozás végett adják ki megbízható kis gazdáknak, mi által az állam a fenntartási költségtől megmenekszik.

Koller István részéről tett indítvány alapján a vármegye főorvosa javaslatot tett az iránt, hogy a körorvosok miképp kaphatnák meg fizetésüket az adóhivataloktól; a javaslatot a bizottság elfogadás végett beterjeszti a vármegye törvényhatósági bizottságához.

A félèves jelentéshez az adatokat a szakelőadók beterjesztvén, azok alapján a jelentés elkészítése és felterjesztése elhatározott.

A bizottság tudomásul vette a pécsi posta- és távirat igazgatóság értesítését, mely szerint Balatonhenye községben posta ügynökség lépett életbe.

A tihanyi apátság tulajdonát képező balatoni révkomp fenntartására vonatkozó nyilatkozatát a tulajdonosnak Somogy megye közigazgatási bizottsága megküldötte. A komptulajdonos nyilatkozatából biztosítékot merít a közigazgatási bizottság a szóban forgó kompnak állandó jó és veszélytelen üzemképes fenntartására, miért is a vámszedési díjtételek végleges megállapítására vonatkozó iratokat, valamint az 1890. évi I. t.-c. 83. §-a alapján kiállított nyilatkozatot Somogy megye közigazgatási bizottságának megküldi.

A közigazgatási bizottság tudomásul vette a kereskedelemügyi miniszter leiratát, mely szerint a Keszthely-tapolcazi h. é. vasut mentén Raposka közelében tervezett feltételes megállóhely Raposka elnevezést nyert.

A veszprém-tapolcazi h. é. vasut közigazgatási bejárását a kereskedelemügyi miniszter f. hó 23-ától április 1-ig bezárólag terjedő időre elrendelvén, erre a közigazgatási bizottság saját kebeléből Hertelendy Ferenc bizottsági tagot és Lányi Kálmán főmérnököt, az építészeti hivatal főnökét küldötte ki.

A nagykanizsai járási utibizottságba az elhalálozás illetve elköltözködés következtében megüresedett tagsági helyekre Berkovics József szepetneki, Fábrián Gyula légrádi, Sebestyén József gelsei és ifj. Péczelyi László kiskomáromi lakosok neveztették ki.

A kiküldött bizottság bemutatta a badaecsonyi állandó kikötő építésének tervét és költségvetését, mely 35.000 koronát tesz ki. A közigazgatási bizottság a bemutatott tervet és költségvetést elfogadás végett beterjeszti a vármegye törvény-

A világegyetem véghetetlen nagy mindenségében törvényszerűleg uralkodik az a tünemény, hogy ahol támadás van, ott megtaláljuk az ellenhatást, a védelmet. A nap melegt követi az éj hűvösítő befolyása; a vihar pusztító erejét követi a nap éltető melege. A tűz, a víz és minden elégtelenség romboló hatása után megnyilvánul ugyanazon természeti erőnek életet adó és éltető ereje. Amit így látunk és tapasztalunk a támadás és védelemnek tüneményeszerű kölcsönös hatásában a nem szerves világegyetemben, ugyanazon a törvényszerű életnyilvánulásokat látjuk a szerves világegyetemben és különösen látjuk annak egyik nagyszerű életnyilvánulásában, az emberi társadalomban.

Sem egyéni, sem társadalmi élet nem volna képzelhető, ha a szerves élet bármió támadását nem követné, e támadásnak ellenható, módosító, enyhítő ellenhatása, a védelem. Az egyéni élet bármely megnyilatkozása csak természeti törvények és viszonyok szerint történhetik, valamint a természet nagy egyetemében, ugye az egyéni és társadalmi élet egyéni vagy társadalmi megnyilatkozásaiban minden csak törvényszerűleg él és mozog. Az ember eselekedetei a központi idegrendszerből kiható és az izomzatot mozgásba hozó érzékeink által, észre vehető tényekben nyilvánulnak. A központi idegrendszerre beható és emberi eselekményeket előidéző okok és tényezők oly sokfélék, oly minden emberi számítás és osztályozás keretén kívül állók, hogy azokat felsorolni vagy csak osztályokba szedni lehetetlen. Én az ugynevezett deterministikus bölesészeti rendszernek vagyok híve és e rendszer összes

hatóságához, egyuttal saját hatáskörében intézkedik az ideiglenes kikötő létesítése iránt, ami a bemutatott költségvetés szerint 2.572 K-ba kerül.

A kir. tanfelügyelő havi jelentése szerint ezen időben meglátogatta a szöppötki, ollári községi, a zalabéri és dőtői r. kath. iskolákat. — A hosszufalusi községi iskola összes személyi és dologi viszonyai ügyében a helyszínen az előjárósággal és iskolaszékekkel tárgyal. Meglátogatta az alsólendvai áll. polgári fiúiskolát, melynek tantestületével az ügyrend értelmében az egész iskolai életet felölölő értekezletet tartott. Meglátogatta a zalaegerszegi áll. elemi leányiskolát, a IV. hegykerületi királylakai és II. hegykerületi áll. elemi leányiskolát. A esáktornyai áll. tanítóképző intézet igazgatótanácsának az intézet teljes kifejllesztése és kiépítése ügyében a miniszterhez intézett kérvényét a főispán vezetése mellett adták át az igazgatótanács tagjaival egyutt.

A sárhidai r. kath. iskola államsegélyét a bizottság pártolólággal terjeszti fel a miniszterhez.

A bödei r. kath. új iskola építése ügyében a bizottság a kerületi esperes jelentését tudomásul vette.

A hosszufalusi község iskolázásának ügyében az iskola fenntartó közönség felhivatik, hogy a tankötelesek felszaporodásához képest megfelelő iskolaház felépítése iránt haladéktalanul intézkedjék.

A járási főszolgabíró jelentését a nagyrécei iskola építkezés ügyében a bizottság tudomásul vette.

Hegedüs József nyug. volt eserszegtomaji községi tanító özvegye részére a miniszter Csereszeg község terhére évi 148 K nyújtást állapított meg, miről a rendelet másolatával a bizottság a községet értesíti.

A paesai r. k. iskolánál a II-ik tanító fizetésének államsegélyvel lendő kiegészítése iránti kérelmet a miniszter csak akkor veszi érdemleges tárgyalás alá, ha az iskola fenntartó hitközség ezen II. tanító fizetésének legalább is felét, helyi járulékként lakáson és kerten kívül szabályszerű javadalmazását, jegyzőkönyvben biztosítja, miről a bizottság érdekelt községet a rendelet másolatával értesíti.

Lőrinczy Géza volt nagykanizsai polgári leányiskolai rajztanító illetményei ügyében a város polgármestere felhivatik, hogy a másolatban megküldött miniszteri leiratban foglalt rendelkezések végrehajtása iránt intézkedjék.

Az árvaszéki elnök jelentése szerint a fogalmazói karnál január végén a hátralék volt 5.975, februárban beérkezett 3.808 s így elintézés alá került 9.783 ügdarab, amelyből februárban elintéztek 4.294 darabot s így február végén hátralékban maradt 5.489 ügdarab; az irodánál január végén hátralékban volt 674, február

következményeit parancsoló erővel fogadom el a bűnügyi védelem terén. Természetes, hogy e bűnügyi védelem szabályainak megalkotásánál a létező törvények és szabályokkal s jelenlegi társadalmi intézményekkel, legyenek azok jók vagy rosszak, szigoruan számolnom kell és szigoruan számolni fogok. Kiindulva tehát abból, hogy az embernek a társadalmi és állami törvényekkel összhangzásban álló vagy avval ellenkező ugynevezett jó vagy rossz eselekedetei bizonyos törvényszerűség által adva vannak, törvényszerűnek és természetesnek találom azt, hogy az emberi eselekmények megnyilatkozásuk és hatásukban megtalálják a maguk ellenhatását, megtalálják a maguk határvonalait akár építő, termelő, ugynevezett erkölcsös vagy törvényszerű keretben mozognak, akár romboló, ugynevezett megtorlást igénylő eredményeket szülnék. Az államhatalom intézményeiben látjuk annak amaz erejét, hogy a hatalmi köre alatt álló társadalom és egyesek tényeit tiltó és megtorló szabályokkal befolyásolni és korlátozni képes. Ezen erejére az államnak az egyéni erők és érdekkörök fékezhetetlenségével szemben szüksége van a társadalmi és egyéni lét egyensúly fenntartása végett. Az állam e jogát semmiféle épeszü gondolkodási képesség tagadásba nem veheti, de bizonyos az is, hogy amidőn az államhatalom társadalmi és egyéni erők, az élet nyilvánulások felett ekképp uralkodik, a legkülönbözőbb és törvényszerűleg adott egyéni és társadalmi életerőket, bizonyos egyformaság szerint és minden viszonyokra nézve egyformán alkalmazandó, kötelező szabályok szerint szabályozza. Aki lop, azt a törvény fogház büntetéssel

hóban leírás végett kiadatott 4.293 s így elintézés alá került 4.967 ügdarab, amelyből februárban leirtak és expedáltak 3.904 darabot s így február végén az irodánál hátralékban maradt 1.063 ügdarab.

A kir. pénzügyigazgató jelentése szerint a kataszternél februárban beérkezett 248 birtok változási eset, melyhez január havi 84-et hozzáadván, az összes 1.142 esetet, melyből 1110-at a birtokveken keresztül vezettek s 22 eset keresztül vezetetlen maradt; szőlődezmaváltság tartozást 283 K 02 f-t töröltek Bak községben. Az egyénekenkénti földadó kivetésével elkészült 69 jegyzőség és Nagykanizsa városa; hátralékban van 56 jegyzőség és Zalaegerszeg város. Egyenes adóban február hónapban befolyt 401.711 K 06 f, mely a múlt év hason szakában befolyt 390.541 K 56 f-rel szemben 11.169 K 50 f többletet tüntet fel. Leírásba hoztak február hónapban egyenes adóban 22.014 K 86 f-t, hadmentességi díjban 122 K-t. Fizetési halasztást 46 esetben engedélyeztek, ideiglenes házádo mentességet pedig 20 esetben.

Közegészségügy.

Dr. Hány István vármegyei t. főorvos a vármegye február havi közegészségügyi állapotáról a következő jelentést olvasta fel a közigazgatási bizottság március havi ülésén:

Az időjárás enyhe télies volt, kevés csapadékkal.

A felnőttek közegészsége, viszonyítva a múlt havihoz, nem volt kedvezőtlen, mert habár úgy, mint az előző hónapban, leginkább a légző szervek hurutos és — elszórtan — lobos betegedései valamint az izom és ízületi csúzok észleltettek, de ezek most is enyhe lefolyást követtek.

A gyermekek közegészsége szintén kielégítő volt, mert ezeknél is a gége, légeső és tüdő hurutok képezték leginkább a gyógykezelés tárgyát nagy gyógyulási százalékkal, melyek mellett a veszélytelen fültömírgylob 66 esettel lett, mint újabb megbetegedés, bejelentve.

A fertőző betegségek közül roncóló toroklobban beteg volt 23, gyógyult 8, meghalt 13, ápolás alatt maradt 2; hasi hagymázban beteg volt 17, gyógyult 9, ápolás alatt maradt 8; kanyaróban beteg volt 5, gyógyult 5; hőkhurutban beteg volt 64, gyógyult 46, ápolás alatt maradt 18; vörhenyben beteg volt 8, gyógyult 2, ápolás alatt maradt 6; fültömírgylobban beteg volt 66, gyógyult 66; bárányhimlőben beteg volt 11, gyógyult 11.

Rendőri hullaboncolás volt 5 esetben, hulla szemle előfordult 16, súlyos sértés bejelentett 1.

Öngyilkosságot 10 egyén követett el; ezek közül Illés Mária 20 éves zalaegerszegi, Sebestyén Józsefné 47 éves rámi, Medved Irén 20 éves

sujtja. Az általános törvény nem lehet tekintettel arra, hogy a lopás eselekménye a tettes egyéniségében mintegy adva volt, hogy öröklési, nevelési, táplálkozás, éghajlati, társadalmi viszonyok az illető tettesnél a lopás tényét mintegy törvényszerűleg születték. Az államhatalom megtorló, ugynevezett büntetési tetelei alkalmazásánál nem egyesíthet és ámbár az ugynevezett enyhítő és súlyosító körülmények érvényesítése a teteles büntető törvényekbe fel van már véve, de a tettes eselekményének az egyéni szervezet és annak körülményeivel való szigoru és lelkiismeretes összhangba hozása, az államhatalom fent jelzett megtorló erejének természetszerű feladatát nem képezheti, de erejét és hivatását is felülmulja. Ugyanazon tényező, ugyanazon államhatalmi erő, amely akár megtorló, akár a javító elmélet behatása alatt büntet, ugyanazon erő maga nem ellenőrizheti büntető erejének jogosultságát, célszerűségét, hatását. Ennek a büntető erőnek ellenőrzésére, egyedesítésére szüksége van társadalomnak és az állami kényszer alatt levő egyéneknek egy ellensúlyozó védelmi erőre, amely erő az államhatalomtól teljesen független, annak ellenőrzésére, fékentartására elég értelmi erővel és törvényszerűleg biztosított hatalmi körrel bír, amely nélkül bűnügyi védelem magasztos hivatását teljesíteni nem képes. »A bűnügyi védelem tehát társadalmi munkásság, az államhatalomnak az egyéniség eselekményeit megtorló erejével szemben.« Nem csak az a feladata ellenőrizni, hogy az államhatalom ne sujtson olyan tettest, aki a büntető törvényt nem sértette, hanem főleg feladata az, hogy a tettes szervezetének és élet

alsólendvai lakos — megmérgezték magukat; Berdei György 49 éves nagykanizsai lakos agyonlőtte magát; Tóth Gábor 64 éves pákai lakos elvágta a nyakát; Tóth Károly 49 éves balatonfüredi, özv. Zsiborák Anna 62 éves szigligeti, Szalai Sándor 55 éves túskezentpéteri, Tóth Mihály 61 éves balatongyörki, Farkas János 42 éves garabonci lakos — felakasztották magukat.

Véletlen szerencsétlenség általi halálnak 7 egyén esett áldozatul és pedig: Somogyi István 53 éves akali, Ihász József 15 éves szigligeti, Horváth Iván 6 éves alsóbisztriciezi lakos — vízbefultak; Bors István 23 éves keszthelyi lakos téglást a réa omlott föld agyonnyomta; Szalai József 1½ éves novai lakos forró vízbe esett; Szabocsán Iván 55 éves zorkaházi lakos véletlen agyonlővetett; Kuzmics Ferenc 21 éves nagykanizsai lakos a fáról leesett s ez alkalommal szenvedett sérülésekben halt el.

Elmekór miatt két közveszélyes beteg az országos tébolydába szállítottatott.

Hét éven aluli elhalt gyermekek közül orvosi kezelésben nem részesült 41. Az első fokú hatóságok e miatt 19 elmarasztaló és 14 felmentő végzést hoztak, a többiekre nézve a megfelelő tárgyalások folyamatban vannak.

Vármegyénk január és február havi közgazdasági állapota.

Gruner Lajos vármegyei közgazdasági előadó vármegyénk január és február havi közgazdasági állapotáról a következő jelentést olvasta fel a közgazdasági bizottság március havi ülésén.

Az elmúlt tél január hó első felében aránylag kedvező, enyhe idő volt, melyre azonban a hónap második felében kemény tél, szokatlan hidegekkel következett, mely hidegség jan. 20-dika körül érte el (20 C. hideggel) tetőpontját, de egész február hó 1-éig is 8—10 fokos hőmérséklettel tartotta magát. A hónap folyamán — annak első felében 2 esős nap is volt, közepén pedig hó-zivatar is jelentkezett.

Február hava aránylag enyhe volt. Reggelként ugyan gyakoriak voltak a fagyok, február 16-án egy kis havazás is volt, de azután oly kedvezőre változott az idő, hogy február 26-ika körül a szárazabb talajjal bíró földeken a tavaszi szántást és vetést gazdáink már elkezdheték, mely azóta a folyó hó 8-áig zavartalanul folyt, és tavaszi vetéseink nagyobb részének korai eltakarítását engedte.

A sok elmaradott őszi munkálatra nézve a korai tavasz igen előnyös levén, a november hó közepén beállt téli időszakban félbenszakított talajmunkákat ismét folytatni lehet. — Téli nedvesség nem sok maradt a talajban, mert december havában 23-7 mm. és február havában mindössze csak 10.9 mm. esapadék esett, mely mennyiség a gyakori erős szelek által a talaj felszínéről ismét jórészt eltávolított. — Ezen hátrányon segített a legutóbbi időben beállt kiadós esőzés.

A vetések áttelelésére nézve megjegyezzük, nyilatkozatainak élettani és lélektani elemzésében szigorúan ellenőrizze azt, hogy az államhatalomnak büntetési joga a vádlottal szemben, nemcsak a tételes törvények szerint, hanem a természettudományok mai állása szerint is fennáll-e?

Ezen magasztos hivatásának teljesítésében fel kell, hogy fegyverkezve legyen mindazon ismeretekkel, amelyek az emberi szervezet életnyilvánulásait felismerni, elemezni és okadatolni képesek és kell, hogy fegyverkezve legyen mindezen képességeken felül ama bátorsággal és erővel, hogy az államhatalom büntető, megtorló intézkedéseivel szemben, egyéniségének egész erejével felebarátját, embertársát a legváltásosabb helyzetben, ahol mindenki elhagyja, védelmezni, fenntartani és megmenteni kellő erővel és bátorsággal is bírjon.

E mű feladata lesz a védőt elkísérni ama göröngyös, de egyuttal lélekemelő utakon, amelyek haladva teljesítheti hivatását és ellátni őt a »Magyar büntető perrendtartás« tételes intézkedéseinek figyelembe tartásával, ama gyakorlati utasításokkal, amelyek a védő kötelességeinek teljesítését megkönnyítik, elősegítik és tévedések elkövetésétől lehetőleg megóvják.

hogy az erős december havi és még keményebb januáriusi tagyok a legjobban féltett kései vetéseket sem károsították oly mérvben, mint azt a gazdák gondolták. Ennek oka jórészt az illető hideg időszakban, esetet, bár gyenge hótakaróban található, a melynek köszönhetjük, hogy vetéseink aránylag türethetően teleltek és hogy csakis a berkes laza földbe későn vetett gabonák és a nagyobb hideget nem tűrő nyugati fajta búzák érezték meg a kemény téli időjárást, mely utóbbi fajták bőtermőségük kedvéért már vármegyénkben is terjednek.

Oly szerű és erőteljes vetésekkel azonban, mint a múlt év hason szakában, vármegyénkben nem találkozunk sehohsem.

Érdemes panasz ezidáig lóhervetéseinkre sem lehet, melyek ugyan a múlt aratás után bekövetkezett száraz időszakban az egerek által sok helyütt kilyuggatva lettek, de ennek dacára jól átteleltek. A jelenlegi időszakban lóhermag vetés is folyamatban van.

Több kár észlelhető azonban a kemény téli idő miatt a mélyebben és védtelen fekvésekben levő szőlőkben, a hol a fagykarak leginkább azon okból jelentkeztek, mivel a hirtelen bekövetkezett téli időszak miatt a múlt évőszén sok helyütt a betakarási munkát elmaradt és a múlt évben fellépett peronospora miatt kellőleg ki nem érett, vagy kevésbé fagy álló szőlőfajták vesszője ennek folytán károsodott.

A metszési munkálatok kezdetén levén, most ez mindinkább kitűnik.

Az elmúlt téli hónapokban folytatott mezőgazdasági munkálatokra vonatkozólag feljegyezzük, hogy ezek jórészt a trágyahordási munkálatokra január elején néhány napon át szántási továbbá takarmány készítési munkálatokra, faragás és fahordás, — a felújításra szánt szőlő területek forgatása és egyéb apróbb téli teendőkre szorítottak. A vetőmag kiválasztásánál a tengeri esőkér csiraképessége a legnagyobb elővigyázatira inti a gazdaközönösöget, mert a csiraképesség nagyobb részt 20—60% közt mozogván, tetemesen s nagyobb mennyiségű vetőmagnak felhasználása fog szükséges lenni.

Takarmány és szalma szükséglet ezidáig nem mutatkozott vármegyénkben, a takarmányrépa is jól tartotta magát; ellenben a kellőleg meg nem érett múlt évi tengeri termékkel volt sok baja a gazdának, mert ez sok helyütt megromlott még a tengeri görékben is.

Az állattartás éppen a múlt évi jó takarmánytermés miatt nehézségekbe nem ütközött, és miután a feljavítás céljából vásárolt állatok jó kondícióba való helyezése — nagyobb költségek nélkül is lehető volt, de a kereslet is, különösen a szarvasmarha iránt érdeklődött — vidéki vásáraink jó árak mellett állandóan élénkek voltak; mig azon kedvező körülmény folytán, hogy az ország nagy részében ezidén előforduló száj és köröm fájás megyénk területét a tél folyamán megkimélte, a kivitel is, fiatal hizott ökrökben jelentékeny volt, mely kivitel részint a hazai cukorgyári hizlaldák, részint pedig direct a külföldi vágóhidak részbeni szükségletére szolgált.

Emelkedő árakkal találkozunk az elmúlt téli hónapok folyamán a sertés és ennek termékei értékesítésénél is, amelyre nézve nemcsak a külföldi piacokon észlelt állami áruszükséglet, hanem azon körülmény is kedvező volt, hogy végre vármegyénkben is a sertésvész szűkebb körökbe szorult és reményünk van, hogy járásaink nagyobb része Ausztria részéről is a zárlattól fel lesz oldva.

Állategészségügyünk az elmúlt téli hónapok folyamán egyáltalán kedvezőnek jelezhető; — a bejelentésre hatóságilag kötelezett állati járványok február hó vége felé pedig a következő esetekre szorítottak: lépfene 3 községben, veszettség 8 községben, ivarszervi hólyagos kiütés 1 községben, rühkór 2 községben, sertésorbáné 3 községben, sertésvész 16 községben. A folyó március hó elején, sajnos, a sümegi járás egy községében a száj- és köröm fájás is constatálható, mely eset máris körültekintő intézkedéseket igényel, nehogy továbbterjedése szarvasmarha tenyésztésünk kedvező állapotát komolyan veszélyeztesse.

Kedvező áralakulással találkozunk a juhtartás termékeinél is — amennyiben nemcsak a gyapjú ára emelkedett tetemesen, hanem a hizott birkák iránt is nagy kereslet állott be és ezek most tetemesen jobban lesznek fizetve, mint a múlt ős folyamán, vagy a múlt években.

Mig tehát az állati termékek értékesítésénél a viszonyok majdnem mindenütt kedvezőbbek jelenleg mint a múlt évben, — addig sajnos a gabonafélék értékesítése még mindig nehézkes és nem felel meg az egészséges üzlet követelményeinek. — Folytonos ingadozás, várakozás és a speculáció hiánya jellemzi a gabonakereskedést, melynek oka nemis helyi érdekű, hanem a világgpiac viszonyaiban keresendő. — A tavasz felé emelkedni szokott gabonárák még az ősz szintvonalon vannak, vagy még az alatt is; egyedül a zab ára mondható jónak, emelkedésre csak akkor leend kilátásunk, ha tetemes fagykarak fognak Európának azon államaiból jelenteni, a melyek behozatalra szorulnak, — vagy ha tenger-tuli államok terméskilátásai váratlanul ténnyé szállnának; — egyelőre ezen áralakulási tényezőkre sem számíthatunk.

Hivatalos-rovat.

I.

Közhirre teszem, hogy az 1903. évi I. II.-ik osztályu kereseti adó kivétési lajstrom az 1883. évi XLIV. t.-c. 16. §-a értelmében a városi adóhivatalnál 8 napon át, vagyis folyó évi március hó 10-től 18-ig bezárólag közszemlére kitéve van, a hol is a hivatalos órák alatt megtekinthető. Zalaegerszegen, 1903. évi március hó 9-én.

II.

Közhirre teszem, hogy az 1903. évre készített házbér-házosztályadó kivétési lajstrom az 1883. évi 44. t.-cz. 16. §-a értelmében a városi adóhivatalnál 8 napon át, vagyis f. évi március hó 10-től 18-ig közszemlére kitéve van, a hol is a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Zalaegerszegen, 1903. március 10.

Várhidy Lajos
polgármester.

III.

Azon gyakran észlelt eljárásnál fogva, mely szerint a lakások takarítása alkalmával egyesek a porladékat az utcára hullatják és a szőnyeget az utcákra porolják, figyelmezteti a rendőrkapitányság a város lakosságát, hogy a köztisztasági szabályrendelet ezt tiltja, s az ellene vétőket 2 koronától 40 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel — esetleg megfelelő elzárással — büntetni rendeli. Zalaegerszeg, 1903. február 24-én.

Salamon

h. rendőrkapitány.

Hirek.

A zalaegerszegi plébánia templomban szentségimádás lesz f. hó 19-én amely napon az isteni tiszteltek sorrendje: reggel 6 órakor szentség kitétel; 8 órakor esendes mise; 9 órakor esendes mise; 10 órakor plébánia mise, utána szent beszéd; délután 3 órakor veacsere, d. u. 5½ órakor litánia és szentség betétel.

A veszprémi egyházmegyében a kenesei plébániát Hochreiber Kázmér somlyóvásárhelyi segédlelkész nyerte el; Müller Károly gógánfai segédlelkész Zalamerenyére, Nagy Virgil zalamerenyeyi segédlelkész Somlyóvásárhelyre helyeztettek át.

A zalaegerszegi felső kereskedelmi iskola »Kisfaludy Önképzőkör« a szabadság üjjászületésének emlékünnepe folyó hó 15-én délután 3 órakor díszközgyűléssel üli meg, melyet a vármegyeház nagytermében tart a következő műsorral: 1. Szózat. Énekli az ifjusági énekkar, Kauffmann M. ur vezetésével. 2. Megnyitó. Tartja: Kiss Lajos elnök ur. 3. »Talpra magyar!« Szavalja: Gellén (Hofman) L. f. o. t. 4. Népdalok. Előadja: az ifjusági zenekar. 5. Ünnepi beszéd. Tartja: Siposs Ernő alelnök. 6. Isten dicsősége. Énekli: az ifjusági énekkar. 7. Társas előadás. Előadják: Fangler Lajos, Török Gyula f. o. t. és Fangler Ferenc k. o. t. 8. Kuruc nóták. Előadják: Ekstein V. f. o. t., Filipich K., Horásek J., Stolpa K. k. o. t. és Kovács S. a. o. t. 9. Március 15. Szavalja: Deutsch O. f. o. t. 10. Normán dal. Énekli: az ifjusági énekkar. 11. Indulók. Előadja: az ifjusági zenekar.

Küldöttség a vallás- és közoktatásügyi miniszternél. F. hó 12-én délelőtt Szüllő Géza letenyei

országgyűlési képviselő vezetése mellett Kotor községből küldöttség tisztelgett dr. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszternél. A küldöttség az iskola és a templom restaurálásához kért állami segédelmet. A miniszter szívesen látta a küldöttséget s megígérte az ügy sürgős tanulmányoztatását és a kérelemnek pártfogásába vételét.

Nemzeti ünnepély. A zalaegerszegi kereskedő ifjak önképző egylete március 15-ikén este 8 órakor saját helyiségeiben ünnepélyt tart, s ez alkalommal leplezik le Kossuth Lajos aképét is. Műsor: 1. Hymusz: éneklé az ifjuság. 2. Elnöki megnyitó: tartja Schütz Frigyes ur. 3. Kossuth Lajos kép leplezése: Az ünnepi beszédet tartja dr. Csák Károly ur. 4. „Talpra magyar” szavalja Lövy Henrik ur. 5. „Márciusi napok méltatása” tartja Kászonyi Mihály ur. 6. „Március 15” szavalja Eisner József ur. 7. Zárszó tartja Breisach Sámuel ur. 8. Szózat éneklé az ifjuság.

Anyakönyvvezető kinevezése. A m. kir. belügyminiszter Ungár Vilmos jegyzői irnokot a felsőmihályfalvai anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezető helyettesé nevezte ki.

Gyászhir. Babos Árpád salomvári földbirtokos e hó 13-án d. u. 1 órakor szívvelhűdés következtében, 43 éves korában váratlanul elhunyt. A temetés: 16-án d. e. 10 órakor lesz Salomvárott. A család a következő gyászjelentést adta ki: Özv. Babos Pálné szül. Tuboly Ilona mint anya, Babos Ármin mint testvér, saját, valamint az összes rokonság nevében, fájdalomtól megtört szívvel jelentik a felejthetetlen szeretett fiu, testvér és rokonnak Babos Árvád megyei bizottsági tagnak folyó évi március hó 13-án d. u. 1 órakor életének 43-ik évében, hosszas betegség után szívvelhűdésben történt gyászos elhunytát. A drága halott hült tetemei folyó hó hó 16-án d. e. 10 órakor fognak a salomvári sarkertben örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szentmise áldozat folyó hó 16-án 1/2 10 órakor fog a salomvári róm. kath. templomban örök nyugalomra helyeztetni. Áldás és béke lengjen a drága halott hamvai felett!

Adomány. Granicz Paula urnó Zágrábból a zalaegerszegi szegény izr. gyermekeket felruházó egyesület jótékony céljaira 20 koronát adományozott, melyért hálás köszönetét nyilvánítja dr. Gráner Adolfné, az egylet elnöke

Áthelyezés. Az igazságügyminiszter Simonovits Kornél keszthelyi kir. járásbírósi telekkönyvvezetőt a kecskeméti törvényszékhez helyezte át.

Nagy idők tanuja. Ritkulnak a honvédek sorai, akik élő tanui még dicső szabadságharcunknak. Naponkint kevesbedik azoknak a száma, a kik vértüket ontották a szabadságért. E hó 13-án hunyta le örökre szeméit Hász József zalaegerszegi lakos, volt 1848-as közhonvéd. Mint déleleg legény önként állt be a hazáért küzdő magyar seregbe és Klapka alatt vitézül harcolt több ütközetben. Tüzér volt. Komáromnál annyira kitüntette magát, hogy a vezér dicséretét érdemelte ki. Komárom átadása után besorozták a közös hadseregbe, a hol 10 évet meghaladó időn át ette a császár kenyerét Olaszország különböző garnizonjaiban. Előregedvén, csendesen éldegélt városunkban abból a csekély nyugdíjból, a mit a magyar kormány juttatott számára. Temetésén, mely ma délután 3 órakor lesz, részt vesz a helybeli 48-as honvéd egylet küldöttsége. Nyugodjék békében abban a földben, melyet vérével öntözött.

A Nagykanizsa és Vidéke Gazdaköre Nagykanizsán Jerfy Adolf elnökle alatt közgyűlést tartott, amelyre szép számmal jelent meg a vidék gazdaközönsége. A közgyűlés az alapszabályok átdolgozására bizottságot küldött ki; megalakította az igazgató választmányt; elhatározta, hogy június hóban Kiskomáromban tenyészállatdíjazást tart; a gazdakör a nála jelentkező szőlőbirtokosoknak a permenezéshez szükséges kékgálé követelőnyös árban beszerzi; az anyaegyesület útján a miniszteriumtól Nagykanizsán szénkéreg raktár felállítását kérelmezi; magára vállalta a gazdakör, hogy a ma már annyira hasznosnak bizonyult fajbaromfi tenyésztés előmozdítása céljából a nála jelentkezőknek legalkalmasabb és a viszonyoknak leginkább megfelelő fajbaromfi tenyészanyagot beszerezni hajlandó; a közgyűlésen tett indítványra a gazdakör az anyaegyesület támogatásával lépést tesz az iránt, hogy a szőlészeti és borászati felügyelőség Csáktornáról Nagykanizsára helyeztessék át.

A szent sirra ujabban a következő hivek adakoztak: özv. Zarka Józsefné 1 K, Török Anna 2 K, Piller Magda 1 K, Németh Ferenc 2 K, Valentiny Magda 2 K, Király Erzsé 2 K, Voigt Edéné 2 K, Dergáts Gyuláné 1 K, Boér Sándor 1 K, Gryneusz Györgyné 2 K, Legény Károlyné 1 K, Horváth István 1 K, Cseh Ferenc 1 K, Nagy László 1 K, Medvéssy Józsefné 1 K, N. N. 30 f, özv. dr. Mangin Károlyné 4 K, Hajmási Imréné 1 K, Hajmási Erzsike 50 f, Hajmási Mariska 50 f, N. N. 10 f, Strobel Ilona 30 f, özv. Jurkovits Ferencé 2 K, Dr. Zarka Zsigmondné 5 K, Viosz Ferencé 2 K, Esső Józsefné 20 f, Esső József 20 f, Liebentritt Alajosné 20 f, Tölle István 30 f, Mester Józsefné 2 K, Mészáros István 1 K 30 f, Tóth Rózsa 1 K, Magyarósy Józsefné 2 korona, Németh Antalné 1 K, Lendvay Lászlóné 1 K, Parragi Józsefné 9 K, N. N. 80 f, N. N. 40 f, N. N. 20 f, Bencze Józsefné 1 K, N. N. 40 f, Farkas Gizella 20 f, Baksa János 40 f, Tóth Vilma 40 f, Hoffmann Lajosné 10 f, Horváth Ferenc 1 K, Simon Istvánné 06 f, Domonkos Anna 10 f, Farkas Józsefné 1 K, Mészáros János 2 K, Máté Mária 40 f, Kesseldorfer Alajosné 10 f, Siposs Antalné 40 f, Szabó Gáspár 20 f, Nyilassy Józsefné 40 f, Radosztics Ferencé 20 f, Krányecz Ferencé 1 K, Horváth Sándor 1 K, Ács Imréné 40 f, Pávlicsek Anna 20 f, Illés Sándorné 20 f, Kovács Ferencé 20 f, Eberhardt Józsefné 20 f, Kaszás Katalin 40 f, Borbély Julia 60 f, Vörös Istvánné 1 K, Simon Rozi 40 f, Porpácsi Istvánné 50 f, özv. Tóth Györgyné 1 K, Tóth Erzsike 1 K, özv. Tóth Jánosné 20 f, Horváth Ferencé 1 K, Bognár Sándorné 20 f, Stoff Györgyné 10 f, Németh Ferencé 20 f, Dobrovits Jánosné 50 f, Balog Teréz 40 f, Pintér István 1 K, Törli Erzsike 40 f, Lang Jánosné 20 f, Bizsók Károly 20 f, Héder Mihály 20 f, Kontó Gyula 20 f, Ringbauer János 30 f, Árvay Jánosné 10 f, Molnár Ferencé 20 f, Halász Jánosné 10 f, Németh Istvánné 1 K, Takács Gergely 1 K, Geiner Teréz 40 f, Magyar Józsefné 30 f, Bölesföldi Roza 20 f, Horváth Istvánné 40 f, Tallacz Istvánné 1 K, Bodó Józsefné 1 K, Hunyadi Mariska 40 f, Tölle Flóriánné 1 K, Vargáné 40 f, N. N. 1 K, Keszli Györgyné 60 f, Németh Gáborné 40 f, ifj. Pál Ferenc 1 K, L. N. 50 f, K. J. 50 f, Csoknyay István 1 K, Puk Lujza 30 f, Szakony Károlyné 1 K, Sz. Olvasó Társulat 12 K, Königmayer János 20 K, Kis János 1 K, Horváth Sándor 60 f, Pál Ferencé 1 K, Molnár Péter 40 f, Pál János 1 K, Nagy Józsefné 40 f, Nagy József 40 f, Nagy István 20 f, Major Sándor 50 f, Kocsis József 40 f, Vass János 20 f, Savola József 20 f. (Folytatjuk.)

A nőegylet köszönete. A zalaegerszegi nőegylet részére a Zalaegerszegi takarékpénztár 10 K-t, a Zalamegyei központi takarékpénztár 30 K-t, a Zalavármegyei takarékpénztár 10 K-t adományozott, a melyért leghálásabb köszönetét tejezi ki az egylet elnöksége. — A február 28-án megtartott nőegyleti piknik részére utólag adakoztak: Fuchs N. építész 20 K-át, dr. Nyári Sándor ur Budapestről 10 K-t, és dr. Mangin Károlyné urasszony 6 K-t, amely nagylelkű adományokért hálás köszönetét fejezi ki a nőegylet vezetősége, továbbá őszinte köszönetet mond azon hölgyeknek és rendező uraknak, kik buzgalommal a mulatság fényét emelték.

Alapszabály jóváhagyás. A m. kir. belügyminiszter a benkovezi önkéntes tüzoltó egyesület alapszabályait a bemutatási záradékkal ellátta.

Halálos baleset. F. hó 11-én a nagykanizsai vasuti állomásonál éjjel tolatás közben Szekeres Péter vizsgáló lakatos, nagykanizsai lakos amint két egymáshoz közeledő kocsi között át akart szaladni, az ütközők közé került és oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy azonnal meghalt.

Szépítő egyesület Alsólendván. Az alsólendvai takarékpénztár 30-ik évi jubiláris közgyűlésén kétezer koronás alapítványt tett Alsólendván alapítandó szépítő egyesület javára, melynek érdekében a szükséges lépéseket maga a pénzintézet teszi meg.

Elhalasztott nemzeti ünnepély. A zalaegerszegi kath. legényegylet március 15-ikére kitűzött ünnepélyét március 22-ikére halasztotta el, miután 15-én ünnepelnek a társaskör, az iparos-ifjak köre, kereskedő ifjak egylete, az összes iskolák s ezen ünnepélyek az egész napot betöltik.

Adományok a népkönyha részére. A zalaegerszegi népkönyha részére ujabban a következő adományok folytak be: Zalavármegyei takarékpénztár, Sztaniszlavszky Adolfné 10—10 K, Gráner Gézané, Fischer Lászlóné 4—4 K, dr. Obersohn Mórné, özv. Hubinszkyné, Oravecz Győzőné 3—3 K, özv. Csesznák Sándorné, Ján Ferencné, Faragó Béláné, Schneider Gáborné, Bogyay Elemérné, Komlós M., Fangler Mihályné, Árvay Lajosné, Marton Lászlóné, Tuczay Jánosné, Weisz Edéné, Rechnitzer Éva, Deutsch Ferencné, Morandini Tamásné, N. N., Thassy Lajosné, Puskás Kálmánné, dr. Berger Béláné, dr. Fürst Jánosné, Deák Mihályné, S. F., 2—2 K; Rutich Sándorné, Kotsis Sándorné, dr. Csák Károlyné, Reisinger és Eisner, Weisz Mátyásné, Remm Józsefné, Riedlmayer Jánosné, Horváth Miklósné, Szirmay Béláné, dr. Zarka Zsigmondné, Fürst Emilia, N. N., dr. Fritz Józsefné, dr. Márik Pálné, Udvardy Vincéné, Kummer Gyuláné, Lövenstein Ignácné, Lövenstein Jakabné, Comin Julia, Bakonyi Vilmosné, Ruzsicska Kálmánné, Domokos Sándorné, Kiss Lajosné, Kauffmann Mátyásné, Schmidt Józsefné 1—1 K; S. K., N. N., 60—60 f; Zsilinszky Sándorné 40 f, N. N., 20 f. A szíves adományokért köszönetet mond a népkönyha vezetője.

A zalaegerszegi önkéntes tüzoltó-egylet 1903. évi március 22-én délután 2 órakor az elemi iskola helyiségében rendes közgyűlést tart. Tárgysorozat: 1. Évi jelentés felolvasása. 2. Számvizsgáló bizottság jelentése. 3. Tisztviselők ez csapat tisztek választása. 4. Költségvetés megállapítása. 5. Egyleti orvos, pénztárnok tiszteletdíjának megállapítása. 6. Esetleges indítványok tárgyalása. Ha ezen közgyűlésen a tagok kellő számban meg nem jelennek, március 25-én újabb közgyűlés lesz, mely a megjelent tagok számára való tekintet nélkül határozatképes.

A pápai villamos telep. Pápa város közönsége még az elmúlt év folyamán elhatározta, hogy egy városi villamos telepet fog építeni. A villamos telep létesítésére nézve nyilvános pályázatot hirdetett s a pályázat, valamint a magán és miniszteri szakértőknek véleményezése alapján Pápa város elhatározta, hogy a villamos telep megépítését a Ganz-gyárra, mint legelőszőbb és legmegbízhatóbb cégre bizza. A villamos telep még ez év őszén üzembe fog helyeztetni.

Figyelmeztetés a gazdaközönséghez. Tekintettel azon körülményre, hogy a múlt évi időjárás folytán a tengeri ritka helyen és csakis a korán érő fajtáknál érett be, a szeptember végével bekövetkezett fagyok folytán pedig a tengeri csiraképesége tetemesen szenvedett; sikertelen tengeri vetés elkerülése végett igen célszerű leendő a tengeri vetőmag megválasztásánál különös óvatossággal eljárni, a vetés előtt csirázási próbákat tenni és kevés csirázási képességet mutató magot jobb maggal felcserélni. — A hiányos vetőmag alkalmazásánál vagy az 1903. évi termésünkkel eleve veszélyeztetnők, vagy pedig új vetésre volnánk kényszerítve, mely munka idővesztéssel és egyéb kellemetlen következményekkel járna.

A nagykanizsai izr. jótékony nőegylet f. hó 8-án Vidor Samuné elnök elnökle alatt tartotta évi rendes közgyűlést, amelyen Révész Lajos egyleti titkár olvasta fel az évi jelentést, mely szerint az egylet az elmúlt évben 5.540 K-t áldozott jótékony és kulturális célra; az egylet törzsvagyona 33.823 K 21 f. Az évi jelentést, valamint a számadást a közgyűlés helyeslőleg tudomásul vette, és dr. Schwarz Adolfné választmányi tag javaslatára Vidor Samuné elnöknek és Sommer Sándorné pénztárnoknak jegyzőkönyvileg fejezte ki köszönetét és elismerését. A közgyűlés utolsó tárgyát képezte 10 választmányi tagsági helynek választás utján való betöltése, ami dr. Rothschild Jakabné elnökle alatt ifj. Fischer Ferencé, Lövi Arnoldné, Ötvös Emilné, Reichenfeld Gyuláné és Sattler Józsefné szavazatszedő küldöttség közreműködése mellett történt. Választmányi tagok lettek: dr. Blau Simonné, Klein Illésné, Grünhut Henrikné, Kaster Miksáné, Kartschmaroff Leoné, Sommer Ignácné, Löwinger Lajosné, Dobrin Benóné, Bettelheim Samuné és Rapoch Gyuláné.

A zalaegerszegi izr. templom építését megkezdte Morandini Tamás építész a Wlssics utcai telken. Még a legújabb időben is szó volt róla, hogy a templomot nem építik erre a helyre, hanem a hitközség a Vármegyeház téren vásárol telket, a tervet azonban elejtették s a templom építés ügye immár a megvalósulás stádiumába lépett.

A Balatonvidék központi irodája. Életrevaló és a balatonvidékekre nézve nagy fontosságú vállalat létesült Budapesten. A „Balatonvidék” központi irodája címmel a Balatonvidék érdekeit előmozdító intézmény ez, melyet dr. Halász Andor balatonfüredi fürdő-orvos, dr. Dávid Miksa ügyvéd és dr. Mangold Gusztáv a Balatonkultusz fáradhatatlan apostola teremtettek meg. A központi iroda Budapesten, IV., Szervita-tér 4. sz. a. van, mely elfogad minden megbízást úgy a nyaraló közönség, mint a fürdőtelep, fürdőigazgatóságok s nyaraló tulajdonosoktól. Közvetít fürdőtelep, nyaralók, telkek, szőlőtelepek eladását s vételét; nyári lakások bérbeadását, illetve bérbevételét. — A Balatonvidéken termelt termények, borok és előállított iparcikkek értékesítését a budapesti piacon. A Balatonvidék bármely pontjának szakszerű ismertetését lapok és e célra szerkesztett leírásokban. Elvállal minden egyéb megbízást, mely személyes utánjárást igényel. A központi iroda Balatonfüreden a Stefánia főhercegnő-udvarban fiókirodát tart fenn és így ott is nyerhető mindenkor felvilágosítás.

Mindenki tudja, hogy a Mauthner-féle impregnált takarmányrépamag a legnagyobb termést adja, hogy konyhakerti magvaiból a legjobb főzelék és zöldség terem, hogy virágmagvaiból fakad a legszebb virág. — Szóval a Mauthner-féle magvak a legjobbak, készletei a legnagyobbak és árai igen olcsók.

Miniszteri jutalmazás. A földmivélsügyi m. kir. miniszter Nagy János urodalmi cselédet, aki gróf Festetics Jenő csáktornyai urodalmában 50 éven át hiven és odaadó buzgósággal szolgált, 100 korona jutalommal és diszokmányon tüntette ki. A jutalom átadása a múlt héten volt a városházán s az ünnepélyen jelen volt a járási mezőgazdasági bizottság, a város képviselő testülete, előjárósága, a járás jegyzői kara s Csáktornya és vidékének közönsége. Az ünnepélyt Kolbenschlag Béla járási főszolgabíró nyitotta meg, üdvözlőlvén a szép számban megjelent érdeklődő közönséget; utána Margitai József törvénhatósági bizottsági tag, mint a megye főispánjának kiküldötte, szólalt fel, beszédében méltatta a földmivélsügyi m. kir. miniszter atyai gondosságát, a mely a mezei munka emberei felé irányult; fejtegette a miniszter közhasznú intézkedését s őt éltette, mit a közönség zajos éljén kísért; majd átadta a jutalmat a kitüntetettnek. Végül az elnöklő főszolgabíró indítványára az ünnepélyen jelen voltak táviratilag üdvözölték dr. Darányi Ignác földmivélsügyi minisztert és dr. Jankovich László gróf főispánt.

A nagykanizsai lentelep ügyében f. hó 11-én Nagykanizsán Jerfy Adolf elnöklésével népies értekezlet volt, amelyen Elek Ernő, a lentelep létesítésének lelkes hive, beszámolt ezen ügyre vonatkozólag s mivel a szomszédos Csurgón állami segély mellett létesítendő lentelep ügyében a szerződést már megkötötték s így a lentermelők egy része most már a somogyi érdekeltséghez esatlakozott, a zalamegyei érdekeltségnek nézete szerint várakozó állápontra kell helyezkednie a tekintetben, hogy Nagykanizsán a kilátásba helyezett állami subventio mellett szövetkezeti alapon egy másik lenkikészítő és lenbeváltó telepet létesítsenek. Ezután Füredy Lajos gazdasági szaktanár szólalt fel s számadatokkal oszlatta el előtte felszólalónak aggályait, szakszerű fejtegetését köszönettel fogadták s az ügy további intézésére egy bizottságot küldtek ki, melynek tagjai lettek: Jerfy Adolf, Bakó Gyula, Elek Ernő, Kherndl Imre, Sommer Ignác, ifj. Thassy Imre földbirtokosok, Vécey Zsigmond polgármester, Voigt Ede a Zalamegyei Gazdasági Egyesület titkára és Jozsifovics Milivoj gyáros.

Leány gymnasium vármegyénkben. Egy kiváló tanügyi nő Keszthelyen felsőbb leányiskolát, esetleg leány gymnasiumot akar létesíteni. Ugy látszik, az ottani két polgári leányiskola nem elégíti ki Keszthely város igényeit a nőnevelés terén.

Életuntak. Tobak Lajos keszthelyi kőműves meghasonlott a feleségével, ami annyira elkésérrítette, hogy felakasztotta magát. Hozzá tartozói azonban észrevették s még ideje korán levágták. — Saroltár Katalin nagykanizsai cselédleány egy déleeg kaplárrel folytatott szerelmi viszonyt. A leány otthagya helyét s 100 forintját lassanként elfogyasztotta, természetesen kedvese segítségével. Mikor a pénz elfogyott, a vitéz elhagyta szeretőjét. A leány annyira elkéséredett, hogy

gyufaoldatot ivott. — Bania István balatonedericsi szolgaleány négy koronát kért a gazdájától, ez azonban kettőt adott neki. Elföltött bánatában felakasztotta magát.

Eltűnt fiú. Kovács József 12 éves fiú, a ki szülői lakásáról Zalaegerszegről olyan gyakran elszokott csavarogni, ismét eltűnt s a vidéken valahol koldul. A hatóság köröztette a javíthatatlan csavargót.

A megcsalt leány bosszúja. Éveken át udvarolt Simonfi György bozsföldi legény Vizsy Anna odaváló leánynak. Szerették egymást a fiatalok a fiatalzsv melegségével. A legény dolgos, józan, szorgalmas volt, a leány háziasszony, takaros. Simonfi sokszor ígérte a leánynak, hogy feleségül veszi, a leány pedig fogadalmat tett, hogy hű lesz hozzá a sirig. Így tartott az egy pár éven át. Történt azonban, hogy a legény meglátott egy másik leányt, aki nem volt ugyan olyan csinos, olyan rózsás arcu, mint az Annuska, de a legény szeme megakadt rajta és nemsokára egy pár lett belőlük. Sokat sirt, busult e miatt a cserbenhagyott leány. Elhatározta, hogy bosszút áll a régi udvarlóján. A kínálkozó alkalom e hó 10-én megjött. Simonfi György a hegyről jött hazafelé, a leány meg a kutra ment. A kútnál találkoztak. A leány, kezében egy suhogó ostorral, a legényre rohant s alaposan kiporolta a kabátját, mely történetesen a legényen volt. És miután egy-két pofonnal is megtraktálta előbbeni lovagját, a faképnél hagyta volna, de Simonfi sem hagyta ennyiben a dolgot, hanem a leány után szaladt és megverte. Aligha a büntető bíróságnál nem lesz ennek az ügynek a folytatása.

Községek neveinek helyes írása. Azon elterjedt szokásnál fogva, hogy a póstai forgalomban a községek nevei helytelen ragozással iratnak s ebből, mert a ragozással más alakok keletkeznek, melyek ezen alakjukban egy-egy más község nevének felelnek meg, a belügyminiszterium 130067. számú rendeletével elrendelte, hogy jövőben a levelek s mindennemű póstai küldemények címzésénél a hely neve ragozás nélkül, eredeti hivatalos alakjában használtassék. Nem írható tehát például Párisban, Söjtörön, Tárnokon, hanem a rag elhagyásával egyszerűen Páris, Tárnok, Söjtör.

Orvosi körökben már rég ismert tény, hogy a *Ferenc József keserűvíz* valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmuja. Kérjünk határozottan Ferenc József keserűvizet.

Élőkerítés. Kinek olesó, örökös és teljesen áthatlan kerítésre szüksége van, azt csak Gleditchia (koronatóvis, krisztustóvis vagy tuskés lepényfa) esemetékből készítheti legbiztosabban. Nagyobb és kisebb birtokok, hegyközségek, legelők, udvarok, majorok, kertek, temetők stb., stb., a legolesőbban úgy keríthetők körül, hogy teljesen keulesal zárhatók. Ezer esemete elegendő kétszáz méter kerítéshez. Minden rendelkezéshez új rajzokkal ellátott útvetési utasítás mellékeltek. Színes fénynyomatu díszes árjegyzéket bárkinek ingyen és bérmentve küld az »Érmelléki első szőlőoltvány-telep«, Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid, melynek lapunk mai számában megjelent hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét.

Műlt hetivásár. A múlt hetivásárra felhajtottak 530 drb sertést; eladtak belőlük 387 darabot. Szarvasmarhákból főlhajtottak 120 darabot, míg eladásra 66 darab került.

Vetőmagvak ára Mauthner Ödön budapesti magkereskedő értesítése szerint Budapesten 50 kilogrammonként: *vörös here* 68—74 K; *lucerna* 55—52 K; *muharmag* 10—11 K; *baltacim* 12¹/₂—14¹/₂ K; *bükköny* 7—7¹/₂ K

Állategészségügyi kimutatás vármegyénk területén folyó hó 8-án a hivatalos adatok alapján: *lépfene*: Pórszombat 1 u.; *veszettség*: Garaboncz 1 u., Cserszegtomaj 1 u., Kerkaszentmiklós 1 u.; *ragadós szájszél- és körömfájás*: Sárosd 1 u.; *ivar-szerzi hólyagos kiütés*: Nagylengyel 1 u., Pókafa 3 u.; *rühkór*: Arács 1 u., Tapolca 1 u.; *sértés-orbánc*: Lesenczetomaj 2 u., Nagypésely 5 u., Tapolca 1 u.; *sértésvész*: Baksa 12 u., Keszthely 8 u., Pölöskefőduznok 4 u., Csehi 8 u., Mikefa 1 u., Nova 1 u., Zebeczke 5 u., Pusztaderics 4 u., Alsóháhot 4 u., Hászhágy 1 m., Söjtör 3 u.

A Magyar Könyvtár-nak most jelent meg februári sorozata, mely e Radó Ántaltól oly kitűnően szerkesztett vállalatot öt becses számmal gazdagítja. Az egyik, a 323-ik, a legújabb angol

irodalomnak azt a pompás szindarabját tartalmazza, mely csak most került nagy sikerrel a Nemzeti Színház műsorába: Wilde Oszkár munkáját, a „Lady Windermere legyezője”-t. A másik, 324. és 325. kettős szám a régi klasszikus irodalomba visz bennünket, Ciceronak legnevezetesebb beszédjéből, a Verres elleniből közölve azt a részt, mely a hirhedt szicíliai kormányzónak műkines-rablásairól szól. A régi művészettörténetre nézve kiváló fontosságú szónoklatot Gurnesevics Lajos fordította és látta el a szükséges bevezetéssel, meg jegyzetekkel. A 326. szám Csehov Antalnak novelláiból adja néhányát a legszebbeknek, melyek e nálunk is már népszerű orosz írónak bizonyára sok új jó barátot fognak szerezni. A fordítás Barabás Ábel tollát dicséri. Végre a 327. szám Garády Viktor, az ismert természetrajzi és ifjusági írótól ad egy esemő „Tengerparti kép”-et, melyek mind a magyar tenger életét rajzolják költői tollal és érdekfeszítő módon. A „M. K.” ismeretterjesztő füzetek közt ez a szám bizonyosan előkelő helyet fog elfoglalni. Mind e munkák számonként 30 fillérével minden könyvkereskedésben kaphatók. Teljes, arcképes árjegyzéket bárkinek ingyen küld a kiadó: Lempel R. (Wodianer F. és fia) VI. Andrásy-út 21. szám.

Szomorú idők. Így lehetne azokat a korszakokat nevezni, melyeket Acsády Ignác, a Magyar Birodalom Története című nagyszabású munkájának 9-ik és 10-ik füzetében tárgyal. Az előbbiben főleg II-ik Endre uralkodását, az utóbbiban pedig IV-ik Béla második honalapító munkáját és a tatárpusztítás tragédiáját rajzolja. Mindkettőben meglep Acsády szempontjainak eredetiségével, melyek folytán egészen újszerűnek tetszenek előttünk azok az események, melyekről azt hittük, hogy már jól ismerjük más történeti munkák előadásából. Vajha minél szélesebb körökbe behatolnának Acsády magvas és a mellett népszerű, szépirodalmi olvasmányként ható fejtegetései, melyek fonalán megmutatja, hogy II. Endre idejében nem a király hibái idézték fel a zür-zavart, hanem a közszellemek romlottsága.

Közgazdaság.

Zalavármegye közgazdasági viszonyai az 1902. évben.

(Folytatás.)

Bortermés. Vármegyénkben az oly fontos bortermés a múlt évben igen közepes mennyiséget és más silányabb minőséget adott. Ennek oka főleg a szőlőtermésre nézve kedvezőtlen időjárásban található. Majd az elején fagyok, ezek után július havában viharok, nehéz esők, hűvösödők, a szőlőfejlődését visszatartották, — vidékenként jelentékeny jégkarak is voltak; — egyedül a kedvező augusztus és szeptember hó folyamán javultak a kilátások. A peronospora hirtelen lépett fel és még permetezett szőlőkben is sok kárt tett a midőn a gyakori esőzések és permetezés hatását meggyengítették. Szerencsére a szüret a múlt évben igen későn és kedvező időben folyt le, a mi még a minőségnek sokat javított. Aránylag legjobb minőséget szolgáltatott a Balaton mellék, melegebb talaja és kiegyenlített éghajlatával. A szőlőben az őszi munkálatok a hirtelen beköszöntött tél miatt befejezhetők nem voltak míg a szokatlan hidegek, a folyó évi január hóban (14—2 M. O. C.) a be nem takart szőlők aljában ismét kárt tettek, a kevésbé fagyálló fajtaéknak elfagyasztása által.

A bor értékesítése a hiányzó kivitel és gyenge minőség folytán csak nagy nehézségekkel járt. Közönséges borokat 12—14—24 fillérig vettek az ősszel, jobb minőségű 24—34 fillérig kelt, — igen kivételes esetekben a legjobb vidékeken 36—40 fillérig fizették az új bort.

A Balaton mellékén termelt kitűnő hegyi borok értékesítését még mindig gátolja a közeli vasuti szállítási hiánya, mely a szőlő és gyümölcs értékesítésénél is ugyanott érezhető. Phylloxéra közsegeink szaporodnak ugyan, de szépen szaporodik a felújított szőlők száma is — nemesek a balaton partján, hanem vármegyénk egyéb vidékén is a kisebb szőlőbirtokosok nagy áldozatok árán igyekeznek előbbi áldásos keresetforrását vissza állítani, — a mitől néhány év előtt még irtóztott. Az amerikai alanyra ojtott szőlők be rendezésére nézve üdvös hatással van a már

több év óta nagy számban vármegyénk területére küldött azon oltott és simavesszők érkezése, melyeket a földművelésügyi m. kir. miniszterium kiskisgazdáinknak engedélyezett.

II. *Állattartás, állatforgalom és állattenyésztés.* Az állattartás az elmúlt 1902. év első 4 hónapában nagy nehézségekkel küzdött az 1901. évi szokatlan silány takarmánytermés folytán. A kiskisgazda igyekezett minden fölös számu, néha szükséges szarvasmarhájától is megszabadulni, csak hogy a szokatlan drága takarmány vételtől megmenthesse magát. Az árak a szives kínálat és korlátozott kereslet folytán mindaddig nyomottak voltak, míg a zöltakarmányozás és legeltetés a takarmányhiányt meg nem szüntette és ezáltal lényegesen lemdített az ügyeken. Most ismét beszerzésre gondolt a gazda, a kivétel is nagyobb lett, és ezáltal az árak emelkedtek. Jó árakkal és értékesítéssel találkozunk a múlt év második felében. A tömeges takarmány és széna termés, elegendő zöltakarmány, a legeltetés kedvező állapota folytán az állatok conditioja is tetemesen javult és szarvasmarha tenyésztésünk ismét elfoglalta azon domináló helyzetét kiskisgazdáinknál, a melyre nálunk joggal hivatva is van.

A múlt év folyamán vármegyénkben 28 marharakódó állomás lévén engedélyezve, ezeken az év első felében 37.698 drb. az év második felében 28.932 drb. állat lett elszállítva. Az év második felében elszállított állatok a következőképpen szerepelnek a statisztikában: 2 éven felüli szarvasmarha 9406 drb., 2 éven alóli 3044 drb., borju 852 drb., 2 éven felüli ló 945 drb., 2 éven alóli 1159 drb., szopós esikó 383 drb., továbbá 5103 drb. juh és kecske, 252 drb. bányi, 132 drb. hizott sertés, 5657 drb. sovány, 2070 drb. 6 hónapon alóli sertés és 175 drb. szopós malac. Az 1902. évben vasuton elszállított állatok száma összesen 66.030 drb. volt vármegyénkben.

Különösen keresettek voltak majdnem az egész éven át a fejős tehének és a növendék állatok, nemkülönben a jármások, a melyek a nyugati fajták elterjedésével előbbi nagyobb számban és kiválasztásban vidéki vásárainkon már alig találhatók; már több gazdaság szükségletére Erdélyből is hozat a vármegyénkbe. A fiatal piros-tarka ökrök részint a külföldi vágóhidakra, részint a hazai cukorgyárosok hizlaldáiba vásároltattak nagyobb számban. A vidéki vásárokról felhajtott anyag minősége különösen 1—3 éves nyugati ökörtinókban évről évre javul, kiskisgazdáink mindinkább beismerik, hogy a szőlőművelésben kívül leginkább a szarvasmarha tenyésztésben találhatják fentartásuk lehetőségét és igyekeznek ennek felkarolásával, a tenyészállatok jobb megválasztása, a növendékek erőteljesebb tartása és gondos ápolása által ennek megfelelni. Számos más kis gazda tenyésztéssel alig, de csakis neveléssel foglalkozik és élénk kereskedést üz az általa feljavított növendékekkel.

A szarvasmarha tartásával szoros összefüggésben levő oly mozzanatról kellett ezuttal megkezdünk, mely lassan gyökeret ver vármegyénkben is és éppen a kiskisgazda boldogulására nézve nem eléggé méltányolt előmenetelt jelent.

A falusi tejszövetkezetek keletkezése.

Az 1901. évben volt 3 tejszövetkezet az 1902. évben máris több új szövetkezet alakult társadalmi uton, mely tejszövetkezetek ezidáig szépen működnek és az általuk termelt vajjat külföldre forgalmazzák. Reményünk van, hogy ezen példák után indulva, vármegyénk néhány év múlva egy tejszövetkezeti hálózattal fog birni és hogy ezután a központi vajtermelő szövetkezet is életbe fog lépni. Ezen szövetkezeteken kívül még *tojásértékesítő* szövetkezetekre van szükségünk, melyek ismét jelentékeny mérvben fogják köznépünk boldogulását előmozdítani.

A népies lótenyésztés a nehéz fajtáknak fenntartott u. n. muraközi tenyészkerület kivételével alig tesz nálunk érdemleges haladást. A kiskisgazda, a ki nevel, esikáján csakhamar vagy tulad, vagy azt 2—3 éves korában befogatja. *Katona ló alig lesz belőle: — legalább nem az ő kezén.* Közlegelő esikók számára alig van; a félvér ménnek után nyert esikók nevelése ezáltal nehéz, azért a kiskisgazda vármegyénk egész nyugati és közép részében máris a kevesebb abrak-takarmányt és mozgást igénylő nőri ló után áhitozik, mely aránytalanul jobban értékesíthető. de mezőgazdasági célokra is a kötött talajunknál alkalmasabb is lévén. Az állami félvérmenek igénybevétele ezért mindinkább hanyatlak a kiskisgazdák részéről, ellenben a muraközi ménnek

kiadósan vannak foglalkoztatva nemcsak az illető járásokból, hanem távoli községekből is oda hajtott kancák által. Sertés tenyésztésünk halad ugyan, de egyöntetőség dolgában mig sok kívánnivalót hagy maga után.

Céltudatos népies sertés tenyésztés csupán a csáktornyai járásban keletkezik (Yorkshir R.) befolyásával. Hogy a vármegye többi járaiban a sertés tenyésztés finomabb minőség előállításában csak lassan halad, azt egyrészt a sertésvesznek nagy mérvű elterjedésében találjuk, mely esztendőn át számos községünket látogatta meg és oly járás alig volt hol áldozatait nem szedte volna, másrészt az alkalmas apaállatok hiányában is leljük. A községek ezidáig rendszeresen a községi kanászt kötelezték apa állattartására, ki nem a legjobb és legdrágább minőséget boesájthatta a község rendelkezésére.

A községi tenyész-bikák alkalmazásánál ellenben már teljesen megváltozott a nézet. Itten a községek nagyobb része igenis felfogja, sőt kívánja is a jobb minőség beszerzésének fontosságát és vetelkednek a tekintetben egymással; a hol pedig jó bikát maguk szerezni nem tudnak, — szívesen fordulnak az állami tenyész-felügyelőhöz. Az állam részéről 20%-os engedménnyel már néhány év óta nagyobb számban elhelyezett apaállatok (1901. évben 136 áll. bika) igen üdvös befolyást gyakoroltak szarvasmarha tenyésztésünk emelésére és nem kis részben járultak a kisebb gazdák marhaállományának javulásához. Nem kevésbé hathatós befolyással volt természetesen az évenként végezni szokott *apaállat vizsgálat*, mely a vidéki tenyészet emelésére nézve a legfontosabb lökést adta.

A múlt évben vármegyénk területén ismét 9 drb. magyar, 89 drb. siemethali fajta állami bika és 27 drb. Yorkshir és 8 drb. mangalicza kan lett kedvezményes árban községeinknek a kormány részéről engedélyezve; — ezenfelül 2 tenyészállat díjazás is tartatott és pedig *Csáktornyán* és *Nagykanizsán*, mely előbbi nemesak a felhajtott nagy létszám, hanem a sertés tenyésztésnél gyorsan elért eredményekkel is feltűnt vármegyénkben.

E két állatdíjazások a kiosztott állami díjak összege 900 korona volt; azonkívül kiosztottak egyleti és magándíjak, elismerő oklevelek, számos gazdasági tárgyak és tejgazdasági eszközök. *Állami mén* volt kihelyezve vármegyénk területén az 1902. évben 31 fedeztetési állomáson: 2 angol telivér, 21 angol fajta, 1 arab fajta, 14 nonius gidrán és 81 nőri fajta, összesen 120 darab állami mén; köztenyésztésre engedélyezett magán mén volt 53 állomáson: 3 telivér, 11 angol fajta, 1 arab fajta furioso, 1 gidrán, 8 nonius, 28 hidegvérű mén, összesen 53 darab magán mén.

Az állam részéről a bikák elhelyezésénél kedvezmény adatott az 1902. évben a vármegye községeinek: a magyar fajta bikáknál 748 K, a viemethali bikáknál 6967 K 20 fillér a yorkshirei tenyészkanoknál 604 K 80 fillér a mangalicza tenyészkanoknál 128 K.

Ezenkívül fedezet hiányában az 1903. évre való elszámolással előre kiadatott 13 darab siemethali bika ker. tenyészfelügyelőség részéről.

A juhtenyésztés mindinkább szűkebb körökre szorult, helyét mindenütt a szarvasmarhatenyésztés foglalja el.

(Folytatása következik.)

Piaci árak a legutolsó hetivásáron 50 kilogrammonkint.

búza	minőség szerint	Kor.-tól	Kor.-ig
rozsa	>	6.80	7.—
árpa	>	5.80	6.—
zab	>	5.50	6.—
lóher	>	5.70	6.—
tengeri	>	60.—	65.—
bükköny	>	6.—	6.50
fehérbab	>	4.—	4.60
hajdina	>	8.50	—
burgonya	>	—	—
tarkabab	>	6.—	—

Menyasszony-selyem 60 krajcártól 11 méterje, minden színben. Bérmentve és *már vámentesen* házhoz szállítva. Gazdag mintagyűjtemény postafordultával. **Henneberg selyem gyára, Zürich.**

Nyilt-tér.)*

Uj! Uj! Uj!

Női felöltők, párisi modellek érkeztek a SCHÜTZ áruházba.

* E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerk.

Felelős szerkesztő: dr. Csák Károly.
Társ szerkesztő és kiadó: Udvardy Ignác.

Eladó zongora.

Egy, ezelőtt három évvel 260 K-n vett, csekély javítást igénylő

tanuló zongora

80 koronáért eladó **Tivolt Jánosnál** Zalaegerszegen. Zala-utca.

1494. szám tkv. 1903.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint könyvi hatóság közhírré teszi, hogy *Farkas Ferenc* végrehajthatónak *László József* végrehajthatást szenvedő ellen 940 K tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zalaegerszegi kir. törvényszék területén levő, a nemesapáti 464. számú tjkvben *László József* tulajdonán felvett következő ingatlanokra: † 1397. hrsz. alattira 320 korona, † 1398. hrsz. alattira 211 korona, † 1411. hrsz. alattira 58 korona, † 1429. hrsz. alattira 263 korona, † 3126. hrsz. alattira 10 f, † 1700/a hrsz. alattira 10 f, † 3564/a hrsz. alattira 86 korona, † 3576/c hrsz. alattira 26 korona, † 3718/a. hrsz. alattira 100 korona ezennel megállapított kikiáltási árban az árverés elrendeltek és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1903-ik évi március 24-ik napján d. e. 10 órakor Nemesapátiiban** a község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 32 K, 21 K 10 f, 5 K 80 f, 26 K 30 fillér, 01 fillér, 01 fillér, 8 korona 60 fillér, 2 korona 60 fillér, 10 K-t készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 48. §-a alatt jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. r. 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság. Zalaegerszeg, 1903. évi március hó 4-én.

Rutich, kir. tszki bíró.

Eladó

Riparia portális sima vessző.

Harmincötezer darab I. osztályu ezre 16 K 40 f; százezer darab II. osztályu ezere 8 K 20 f helyben.

Czím: **Skublics Károly** Besenyő, u. p. Zalaegerszeg.

Szabó üzlet.

A nagyérdemű közönségnek szíves figyelembe vételét kérem fogom, minthogy március 4-től fogva

szabó üzletemet

Horváth Miklós ur házába Piac tér 2. sz. újabban áthelyeztem. Szükségesnek látom és indítva érzem magam, hogy annak a nagyérdemű közönségnek, mely hosszú évek során változatlanul b. megrendeléseikkel megtisztelt és az utóbbi években a megrendelőim tekintélyes számmal szaporodtak, erre nézve a kiméletesebb megkeresésre csakis ezt tartom szükségesnek; távol esett tőlem minden nagyítás, a mi a szabóipar terén előfordul a fővárosi divatlap kiindulása után mindenki izlését a legmagasabb igényekkel is kifogom elégteleni; a tavaszi és nyári idényre szóló minták már megérkeztek; kérem a tek. közönséget, minthogy már ezelőtt is b. rendeléseikkel megtisztelték, úgy azon ismeretleneknek is, kiknek eddig nem volt alkalmam szolgálatot tenni, kérem fogom szíves megrendeléseiket részemre fenntartani és szerencsétlen méltóztassák; minden törekvésem oda fog irányulni, hogy a nagyérdemű közönség elismerését még bővebben kiérdemeljem.

Orsits Ferencz
szabó-mester.

11357/tkv. 1902. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a *szentgotthárdi takarékpénztár* végrehajtónak *Szakáts Manó és neje Oltay Ernesztin* végrehajtást szenvedő ellen 3200 korona tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a zalaegerszegi kir. törvényszék területén levő, a zalabéri 405. sz. tjkvben 1167. hrsz. alatt végrehajtást szenvedettek közös tulajdonán felvett ingatlanra 3060 korona ezennel megállapított kikiáltási árban az árverés elrendeltetik és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1903. április 16-ik napján délelőtt 10 órakor Zalabéren** a község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 306 koronát készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 48. §-a alatt jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt I. M. rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.
Zalaegerszeg, 1902. évi december hó 26-án.

Rutich, kir. tszéki bíró.

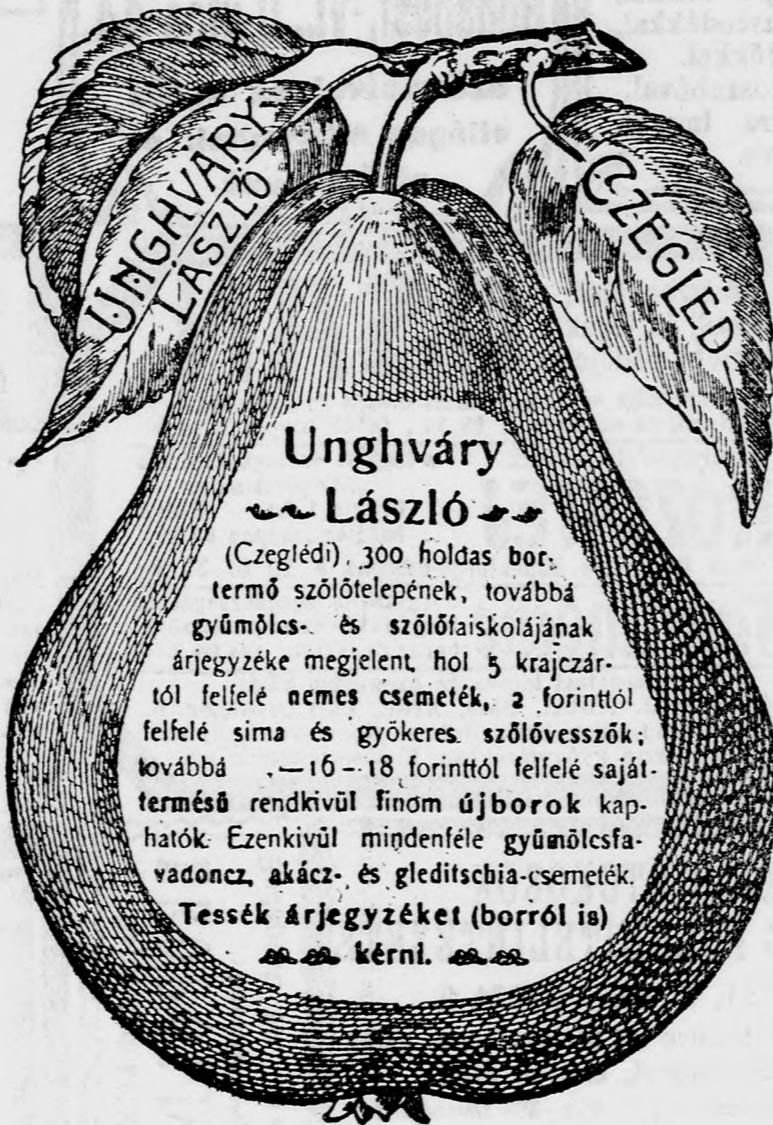
As Orsz. Gazd. Munkás- és Cselédség-pénztárt ajánljuk jó indulatába. Ismertesse ezt az intézményt a nép körében. Biztosítsa cselédeit ezen segély-pénztárnál.

Eladó szőlő.

Jánka hegyen egy igen jó karban levő szőlő eladó.

Bővebb felvilágosítást ad

Vörös Gyula
Füredő-u. 3. sz.

Unghváry
László

(Czeplédi). 300 holdas bor-
termő szőlőtelepének, továbbá
gyümölcs- és szőlőfaiskolájának
árjegyzéke megjelent hol 5 krajczár-
tól felfelé nemes csemeték, 2 forinttól
felfelé sima és gyökeres szőlővesszők;
továbbá —16-18 forinttól felfelé saját-
termésű rendkívül finom újborok kap-
hatók Ezenkívül mindenféle gyümölcsfa-
vadoncz, akác- és gleditschia-csemeték.
Tessék Árjegyzéket (borról is)
kérni.

Meghívó.

A zalaegerszegi kerületi betegsegélyző-pénztár
évi rendes közgyűlését

miután a f. hó 8-án a megjelent tagok csekély száma miatt megtartható nem volt, Zalaegerszegen, az ipartestület dísztermében folyó évi március hó 22-én délután 2 órakor tartja meg, melyre a t. közgyűlési kiküldött tagok tisztelettel meghívattak.

TÁRGYSOROZAT:

1. A mult közgyűlési jegyzőkönyv felolvasása.
2. Igazgatósági jelentés.
3. A jelen jegyzőkönyv hitelesítésére a munkaadók és a kötelezett tagok sorából 2-2 tag kiküldése.
4. A mult évi számadások előterjesztése.
5. Az 1903. évi költségelőirányzat előterjesztése.
6. A felügyelő-bizottság jelentése s a felmentvény megadása.
7. A közgyűlés megtartása előtt írásban szabályszerűen beadott esetleges indítványok tárgyalása.
8. Igazgatósági tagok megválasztása (2 rendes a munkaadók s 4 rendes, 6 pottag a biztosításra kötelezettek sorából.)
9. A felügyelő-bizottság megválasztása (2 a munkaadók s 4 a biztosításra kötelezettek sorából.)
10. A választott bíróság megválasztása (2 rendes, 1 pottag a munkaadók, 4 rendes, 2 pottag a biztosításra kötelezettek sorából.)

Kelt Zalaegerszegen, a kerületi betegsegélyző-pénztár igazgatóságának 1903. év február 22-én tartott üléséből.

Gombás István,
titkár.

Kováts László,
elnök.

ad. 1492/tkv. 1903.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zalaegerszegi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy *Seregélyes Róza Szekeres Istvánné* végrehajtónak *Dergovits Örzse Pírity Gyuláné* végrehajtást szenvedő ellen 1000 korona tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a zalaegerszegi kir. törvényszék területén levő, a zalaegerszegi 795. számú tjkvben felvett ingatlanokból *Dergovits Örzse Pírity Gyuláné* 1/3 rész jutalékára és pedig: † 1940. hrsz. alattira 55 korona, † 2503. hrsz. alattira 16 korona, † 2506. hrsz. alattira 1966 korona ezennel megállapított kikiáltási árban az árverés elrendeltetik és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1903. évi június hó 22-ik napján d. e. 10 órakor Zalaegerszegen** a telekkönyvi hatóság irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 5 korona 50 fillér, 1 korona 60 fillér. 196 korona 60 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 48. §-a a. jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. 1-én 3333. szám alatt kelt I. M. r. 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.
Zalaegerszeg, 1903. február hó 28-án.

Rutich, kir. tszéki bíró.

Eladó.

Egy, Bellatincz és Vidéke takarékpénztári részvény, melyre 200 korona fizettetett be s mely után évenként 24 korona osztalékot fizetnek, eladó.

Bővebb felvilágosítást ad e lap kiadóhivatala.

ad. 1491/tkv. 1903.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy *Szőkrönyös Ferenc* végrehajtónak kiskoru *Szőkrönyös Pál és Ferenc* végrehajtást szenvedő ellen 97 K 64 f tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a zalaegerszegi kir. törvényszék területén levő, a zalaegerszegi 885. számú tjkvben végrehajtást szenvedett kiskorúak tulajdonán felvett következő ingatlanokra † 1617. hrsz. alattira 269 K, † 1618/a. hrsz. alattira 428 K; II. a zalaegerszegi 3189. sz. tjkvben † 1476. hrsz. alattira 431 korona kikiáltási árban, úgy azonban, hogy mindkét tjkvben özv. Szőkrönyös Lajosné szül. Csupor Klára javára bekebelezett özvegyi haszonélvezeti jog az árverés által nem érintetik, az árverés elrendeltetik és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1903. évi június 20-ik napján d. e. 10 órakor Zalaegerszegen** a telekkönyvi hatóság irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 26 K 90 f, 42 K 80 f, 43 korona 10 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 48. §-a alatt jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni

A királyi törvényszék mint tkvi hatóság.
Zalaegerszeg, 1903. évi február hó 28-án.

Rutich, kir. tszki bíró.

Legkedveltebb, legtökéletesebb
aroztisztító és szépítő szerek: **Akácia** -GRÉME 2 kor. -PUDER 1 -SZAPPAN 1

Főraktár: **KORONA GYÓGYSZERTÁR**
BUDAPEST, CALVIN TÉR.
Törvényesen védve.

ELSŐ MAGYAR
Gazdasági
GÉPGYÁR
részvénytársulat
Budapest, VI. Váci-ut 19.

2600 gőzösépítő-
készlet és 100 000
kifizet. kisebb g. gép tüzében.

Kézműberendezésekre
MULON SZAKOSZTÁLY.
Kiválóan árjegyzéket ingyen és
bérmentve küld.

CSÁSZÁRFÜRDŐ
téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.

Élőforrás kénes hővízi gyógy-
fürdő, páratlan gőzfürdővel,
legmodernebb iszapfürdővel,
pompás ásványvíz-uzsodákkal,
kő- és kádfürdővel.
200 kényelmes lakosztóval.
Prospektus kérésre ingyen
és bérmentve.

KATZER
szőcsmester,
udvari szűlítő
Budapest, VI., Ó-utca 44.

Szűrműveit az egész
világon elterjedtek és
elismertve.

GUMMI
és
HALHÓLYAG
tuccatja 2, 4, 6, 8, 10 kor. és
feljebb, a világ legjobbjai, titok-
tartás mellett, utánvételt, vagy
a pénz előzetes beküldése után

Érdi a csukma
legelő ranga
csigá: **REIF J.**
szpecialista. Bécs,
Brasóváros 3.
Árjegyzék
ingyen

Modern
BUTOR.
Órlást választék
háló-, ebédlő-, szalon- és
uri-szoba-butorkban.
Olcsóbb mint bárhol

NEMES és LENGYEL
butoriparosoknál
BUDAPEST,
IV., Keckemélt-utca 6. sz. I.
6.

CZIMEK bármely országból és
szakmából, ajánlatok szék-
kiváltása és ital. Üsszekötések lé-
tesítése edjából (póstadij jóváhírával)

ROSENZWEIG JÓZSEF és FIAI
Nemzetközi Czimirodájában
Budapest, V., Néador-utca 13. sz.
Prospektus ingyen és bérmentve.

A torok, tüdő,
száj és fogak
legjobb védője az **OSAN**

Felülmúlja az eddig ismert összes fogászati.
OSAN-aszajvis-essencia 2 88 kr., OSAN-fogpor 2 44 kr.

Csorny-féle keleti a legjobb és legkedveltebb
RÓZSATEJ szűpítő-ször
Egyed 1 frt. Ehbos
balzsamozsappan 30 kr.

Fritsch Ferd.-féle Napraforgó-szappan 2 50 és 35 kr.

Tanningene a legjobb és leggyógyezőbb
hajszesző-ször szűpítő-ször,
barna és fekete. Am frt 2.50

Prospektus ingyen és bérmentve küld:
Czerny J. Antal, Bécs, XVIII., Carl Ludwigstr. 6.
Kittintelve London, Páris, Brüssel, Konstantinápoly stb.
Raktáron gyógytárakban, illatszertárakban stb.

RÖSER
TANINTÉZET
Budapest, VI., Aradi-utca 10.

ALAPITOTT 1853.

Nyilvános polgári iskola 10-14 éves
fijak részére. — Felsőbb kereskedelmi
iskola 14-18 éves ifjak részére. —
Nemzeti internátus bennlakó növendékek
részére. Bizonyítványal államér-
nyek és az egyéves önkéntességre jog-
sítanak. — Bővebb felvilágosítást
ingyen ad

Röser János, igazgató

INTERNATIONAL
SZŐRVESZTŐ
néhányzori használat után az arezról és
kézről a szőrt eltávolítja. Egy tégely 6 K.

Főraktár: Dr Kovács Ernő gyógytár,
Budapest, Gyár-utca 17.

Megjelent „Toiletto-titkok” ingyen.

Mi helybeliek BUDAPESTEN a
NEW-YORK
KÁVÉHÁZBAN
(Erzsébet-körút 9-11. szám)
találkozunk.

SANTALEGGER
Fiatal embereknek orvosilag ajánlott szer. Ára 3 korona.
NÁDOR GYÓGYSZERTÁR, Budapest, VI., Váci-körút 17.

Használjon Kerpel-féle
KÉZFINOMÍTÓ
folyadékot, mely minden kezét
3 nap alatt simit, fehérít, szépít.
Egy üveg 90 fillér. Postán 4 üveget
bérmentve küld

KERPEL gyógytár
Budapest, V., Lipót-körút 28.

A KISBIRTOKOSOK
ORSZÁGOS FÖLDHITELINTÉZETE
BUDAPEST, V., GÉZA-UTCA 2

300 koronától kezdve ad törlesztéses zálog-
levél-kölcsönöket, melyek után

teljes készpénzfizetéssel:	2 1/2-3% levonással:
50 évre a tőke évi 5.70%-a	50 évre a tőke évi 5.20%-a
33 1/2 : : : 6.50%-a	34 : : : 6. : -a
22 : : : 8. : -a	23 : : : 7. : -a
15 : : : 9.80%-a	16 : : : 9.40%-a

fizetendő járadékul a törlesztéssel együtt.
Bővebb felvilágosítást
az intézet díjmentesen ad.

LEOPOLD GYULA
Sajat érdekében hirdetésben
Budapest, VII., Erzsébet-körút 54

LE DÉLICE
Vergé CIGARETTAPAPIR
Vergé SZIVARKAHÜVELY
MINDENÜTT KAPHATÓ.

Köhögésben
szenvedő
kísértse meg a köhögést csilla-
pító és kellemes ízű

Császár Mell-bonbont.
2740 hatóságilag igazolt bizo-
nyítvány szól mellette
és hogy sikerrel használható köhögés-
nél, katarrusnál és elnyálkásodásnál. Kapható 20 és 40 filléres
esomagokban Schmidt Győző zala-
egerszegi cukrásznál.

Oh jaj!
Köhögés, rekedtség és
elnyálkásodás ellen gyors
és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái,
az étvágyat nem rontják
és kitűnő ízűek.
Doboza 1 korona és 2 korona.
Próbadohoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:
„NÁDOR” GYÓGYSZERTÁR Egger mellpasztilla
Budapest, V., Váci-körút 17. csakhamar meggyógyított.

Kapható Zalaegerszegen: **Kasztler Sándor,** Sümegen: **E. Dervarics**
István, Zalaszentrőton: **Botfy Péter** gyógytáraikban.

Szőlőlugast ültessünk
minden ház mellé és házi kertjeinkben.

Erre azonban
nem minden szőlő-
faj alkalmas,
(bár mind kuszó
természe ü) mert
n g. obbrésze ha
megnő is, termést
nem hoz, ezért
sokan nem értek
el eredményt ed-
dig. Höl lugasnak
alkalmas fa oka: ültettek, azok öven
elutják húzkat az egész szőlő bérés
idején a legkitűnőbb muskataly és
más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt
megterem s nincsen oly ház, mely-
nek fa a mellett a legcsekélyebb gon-
dozással felnevelhető nem volna,
ezek kivül más épületeknek, kertek-
nek, kerítéseknek stb. a legremekebb
díszes anóktól, hogy legkevesebb helyet is el foglalna az
egyébbe használtató részekből. Ez a leghálhatóssabb
gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismeretelésére vo atkozó színes ényynyom-
tatu katalogus hársinek ingyen és bérmentve küldetik
meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja.
Kérleküldi első szőlőültetvénytelep Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

ad. 1493/tkv. 1903.

Árverési hirdetményi kivonat.
A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint telek-
könyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Dr. Jámor**
Marton ügyvéd végrehajthatónak **Gál József**
sándorházi lakos végrehajtást szenvedő ellen
70 K 90 f tőkekövetelés és járulékal iránti
végrehajtási ügyében a zalaegerszegi kir. törvény-
szék területén levő, a sándorházi 1674. számú
tjkvben végrehajtást szenvedő tulajdonául felvett
következő ingatlanokra: + 3146. hrsz. alattira
24 korona, + 394/1. hrsz. alattira 94 korona,
+ 1063/12. hrsz. alattira 35 korona, + 1062/12.
hrsz. alattira 43 korona, + 13/c hrszám alattira
360 korona, + 14/2. hrsz. alattira 5 korona,
+ 3006/a. hrsz. alattira 30 korona, + 3111/b.
hrsz. alattira 113 korona, + 3189/a. hrsz. alattira
25 korona, + 201/c. hrsz. alattira 37 korona,
+ 1140/c. hrsz. alattira 43 korona, + 1737/b.
hrsz. alattira 30 korona, + 3707/7. hrsz. alattira
7 korona, + 4114/a. hrsz. alattira 15 korona,
+ 4208/1. hrsz. alattira 78 korona, + 4208/11.
hrsz. alattira 93 korona, + 4208/14. hrsz. alattira
93 korona, + 4310/1. hrsz. alattira 50 korona,
+ 4349/7. hrsz. alattira 21 korona, + 3987/5.

hrs. alattira 84 korona, + 3987/1. hrsz. alattira
84 korona ezennel megállapított kikiáltási árban
az árverés elrendeltetik és hogy a fentebb meg-
jelölt ingatlanok az 1903. évi június hó 23-ik napján
délelőtt 10 órakor Sándorházaán a községházánál
megtartandó nyilvános árverészen a megállapított
kikiáltási áron alul is el fognak adatni.

Árverezni szándékozők tartoznak az ingatlanok
becsárának 10%-át, vagyis 2 K 40 f, 9 K 40 f,
3 K 50 f, 4 K 30 f, 36 K, 50 f, 3 K, 11 K 30 f,
2 K 50 f, 3 K 70 f, 4 K 30 f, 3 K, 70 f,
1 K 50 f, 7 K 80 f, 9 K 30 f, 9 K 30 f, 5 K,
2 K 10 fillér, 8 korona 40 fillér, 8 korona 40
fillért készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-c.
48. §-a alatt jelzett árfolyammal számított és
az 1881. évi november 1-én 3333. sz. alatt
kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában ki-
jelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött
kezehez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170.
§-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál
történt előleges elhelyezéséről kiállított szabály-
szerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint tkvi hatóság.
Zalaegerszeg, 1903. évi márczius hó 4-én.
Rutich, kir. tészki bíró.

30383/ni. 1902.

Árverési hirdetés.

Zalavármegye, árverésen a legtöbbet ígérőnek eladja a zalaegerszegi 190. sz. tjkvben 2 sor 448. hrsz. a. tulajdonul felvett ingatlanokat, Zalaegerszegen a főszolgabírói hivatalban 1903. évi március hó 23-ik napjának d. e. 9 órakor. Az árverést Thassy Lajos zalaegerszegi járási főszolgabíró megbízott végzi.

1. Árverés alá bocsátott ingatlan 8060 korona 80 fillér becsáron alul eladatni nem fog.

2. Ezen árverésen a fent körülírt ingatlan a kikiáltási áron alul eladatni nem fog.

3. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

4. Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben és pedig az elsőt az árverés napjától számítandó 20 nap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számítandó 40 nap alatt, a harmadikat ugyanazon naptól számítandó 60 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 5% kamatokkal együtt lefizetni, még azon esetben is, ha az ideig az eladás kormányhatósági jóváhagyást nem nyer.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

5. Vevő köteles az ingatlanokat terhelő és az árverés napját követőleg esedékos adókat és átruházási illetékeket viselni.

6. Vevő a megvett ingatlanok birtokába az árverés s az adás-vevési szerződés kormányhatósági jóváhagyásával, illetve csak 1903. évi nov. hó 1-ével lép és annak hasznai ezen időponttól őt illetik. Az árverés alapján létesült adás-vevési szerződés kormányhatósági jóváhagyás alá terjesztendő.

7. A vevő a vételár teljes lefizetése után fog adás-vevési szerződést kapni. Az árverési jegyzőkönyv és jelen hirdetés alapján az irt kötelezettségek a vevőt terhelik; a törvényhatóságra az átadás kötelezővé csakis a kormányhatósági jóváhagyás után válik. A kormányhatósági jóváhagyás meg nem nyerhetése esetén a befizetett vételért és befizetett kamatait a vevő visszakapja.

8. A tulajdonjognak vevő javára bekebelezése csak a vételár és kamatainak teljes lefizetése után fog megengedtetni.

9. Amennyiben vevő az árverési feltételek bármelyikének a kitűzött időben eleget nem tenne, bánatpénzét, a befizetett vételért és kamatait s az ingatlanok iránti összes jogokat elveszti.

10. A vevő viseli az eladásnál és a jogügylettel felmerülő összes költségeket, bélyeg kiadásokat és illetékeket.

11. Fentartja a törvényhatóság azon jogát, hogy a legtöbbet ígérőnek a vételár ajánlatát elfogadja vagy visszautasítja.

Zalaegerszegen, 1903. február 27-én.

Csertán Károly

Zalavármegye alispánja.

4681/ni. 903.

Pályázati hirdetés.

Zalavármegye törvényhatóságánál évi 550 korona fizetéssel és 300 korona utiátalánnyal javadalmazott s főispáni kinevezéssel betöltendő csáktornyai, valamint az ezen állás betöltése által netán megüresendő

járás orvosi állásra

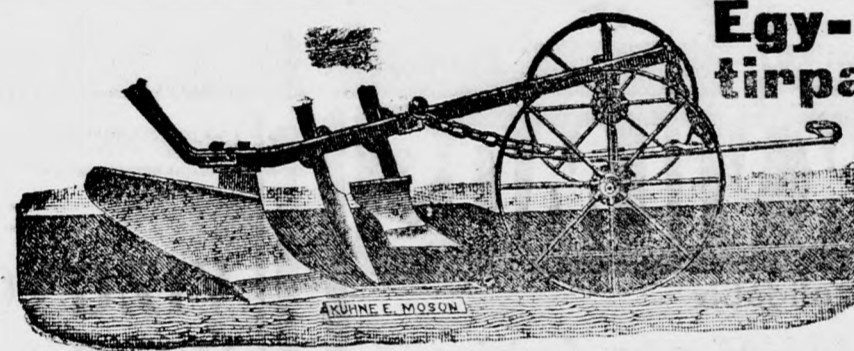
pályázatot hirdetek.

Felhívom a pályázni kívánókat, hogy az 1883. I. t.-c. 9. §-a 3.-ik, illetve a most hivatkozott törvényszakasz 6-ik bekezdésében előírt tisztí orvosi minősítésüket igazoló okmányokkal felszerelt szabályszerű kérvényeiket dr. Jankovich László gróf főispán ur ő méltóságához címezve hozzám legkésőbb f. évi március hó 31-ig bezárólag annál inkább nyujtsák be, mert a később érkező pályázati kérvények figyelembe vételét nem fognak.

Zalaegerszeg, 1903. március 5-én.

Csertán Károly

Zalavármegye alispánja.

Egy- és többvasu ekéket, extirpatorokat és porhanyító eszközöket, szántó- és rétboronákat, hengereket, kapálóeszközöket, hirneves szabadalm.

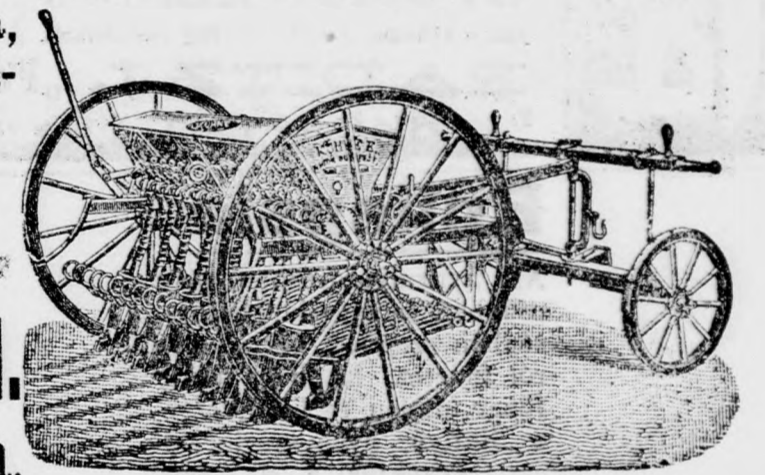
tolókerekű „MOSONI DRILL” sorvetőgépeket, lógereblyéket, „Osborne” aratógépeket, járgányos cséplőkészleteket, rostákat, konkolyválasztókat, szecs kavágókat, morzsolókat stb.

Különleges eszközöket a burgonya, répa- és szőlőmiveléshez szállít elismert legjobb minőségben

Kühne E.

legrégibb hazai gazdasági gépgyár **MOSONBAN.**

Főraktár: Budapest, VI., Váci-körút 57/a.

Fernolendit

cipő fénymáz, a világ legjobb fénymáza és Glanzcrème világos cipők számára legszébb fényt adnak és megtartják a színt **állandóan**. Sárga vagy barna bőrből készült foltos cipők **Lyosin** alkalmazásával egész új színt kapnak.

Alapítatott 1812.-ben. **Gyárraktár Bécsben I. Schulerstrasse 12.** Mindenütt kapható.

Keil-lakk

legkitünőbb mázó-szer puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára

Keil-féle fehér »Glasur« fénymáz 45 kr.

Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 20 kr.

Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

Ján Ferenc cégnél Zalaegerszegen.

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált házi szer, amely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölő és alkalmazhatók kórokozónál, csúszlós és megállástól.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak eredeti üvegeket doborozban a „Horgony” védjegyvel és a „Richter” cég-árban a legtöbb gyógyszerertárban kapható. Főraktár: Török József Gyógyszeresnél.

Budapesten. F. Ad. és társa,
Richter-féle, csász. és kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.